

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtynčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:

Suvenytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“

307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJĖ ORGANAS.

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America

P. Jurgelutis, Sec'y & Business Mgr.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

„T E V Y N Ė“

307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 1. Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Sausio (January) 7, 1927.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XVIII

Rusija Pasmerkė Lietuvos Smurtininkus

Vokietija Taipgi Ispėja Diktatorius

Smarkus Žemės Drebėjimas Kalifornijoje

RUSIJA PASMERKĖ LIETUVOS SMURTI- NINKUS.

Ryga, gruod. 28 d. — Del žinių, kad Kaune buvo sušaudyti karo teismo pasmerkti mirties bausmei, keturi komunistai, Maskvoj kilo didelio triukšmo ir subruzdimo. Trečiasis (komunistų) internacionalas tuojau išleido reksmingą manifestą, kuriame aštriai pasmerkiamas fašistinis teroras Lietuvoje ir kaltinama Anglija, kad tai ji prirengus perversmą Lietuvoje, idant tuo būtų užkirtas kelia draugingams Lietuvos su Sovietų Rusija santykiams plėstis. Anglija taip jau piktai barama už tai, kad jis sukurs prieš sovietiją barperą nuo Baltijos iki Juodųjų jurių.

Manifeste be to ispėjama nuo Lenkijos su Lietuva susiartinimo, kuris galis išsivystyti iš įvykinto Kaune perversmo ir atsišaukiamia i viso pasaulio darbininkus, kad jie pasistengtų neleisti tokio Lenkijos Lietuvos kiverių pabaigimo, nes tatau gręstų Sovietų Rusijos interesams.

Maskva, gruod. 30 d. — „New York Times“ korespondentas, p. Walter Durenty, pasikalbėjime su Sovietų Rusijos užsienio reikalų biuro atstovu apie vakarų politiką, tarpe kitko paskelbia Rusijos nerimastį ir delei įvykių Lietuvoje. Esą minimas sovietų valdžios atstovs parodęs atviros baimės delei santykių su Lietuva. „Tai yra juodas taškas ant mūsų regėjimo, tai yra pavojus Europos taikai ir užkirtimas kelio sudarymui draugingumo ir nepuolimo sutarčių su kitomis Pabaltijo valstybėmis. Galutinai, šitas perversmas Lietuvoj yra didžiausia sunkenybė mūsų atstatymo planui nuo pat jo vykinimo pradžios“ — pareiškęs sovietų kalbėtojas.

Matomai, sovietų valdžios atstovo opinija yra, kad Lietuva dabar galutinai įtraukta i lenkišką ritualą. Jis tik, kad nacionalistai: arti lenkiškas prezidentas ir premieras bus nustelbti katalikų ir pro-lenkiškų elementų naujojo valdžios.

VOKIETIJA ISPĖJA LIETUVOS DIKTATORIUS.

Berlynas, gruod. 27 d. — Vokietijos ambasadorius Kaune iškėlė naujajai Lietuvos valdžiai aštrų protestą del išvijo vokiečių žurnalistų laukan iš Klaipėdos krašto.

Proteste vokiečių ambasadorius nurodo, kad toks Kauno vyriausybės elgesis griežtai prieštarauja tam, ką naujasis Lietuvos premieras Voldemaras yra pareiškęs del jo valdžios santykių su Vokietija.

Vokiečių nacionalistai Berlyne mano, kad naujoji dalykų padėtis Lietuvoj davus kai kuriems lietuvių militaristų elementams Klai pėdos krašte geros ir lauktos progos savo antivokiškoms tendencijoms patenkinti. Berlyno nacionalistų spauda pareiškia, kad naujoji Lietuvos valdžia turinti arba tuos savo generolus suvaldyti, arba ji netekusi Vokietijos draugingumo.

VARŠAVA SKELBIA APIE ŽYDŲ PERSEKIOJIMUS LIETUVOJE.

Varšava, gruod. 30 d. — Lenkijos žydų partijos oficialis organas „Nasz Przeglond“ šiandien pakartojo patikrinančius pranešimus, gautus iš patikėtinų agentūros, kad 150 asmenų, daugumoj žydai, yra apkaltinti komunizmo platinime ir teisti kariuomenės teismo po įvykusio perversmo Lietuvoje. Šis ir kiti lenkiški laikraščiai praneša, kad du žydai buvo pasmerkti mirtin, tačiau Rusijos sovietų valdžiai užprotestavus, bausmės išpildymas sulaukytas ir eina derybos. Taip pat ir kiti šaltiniai tikrina, kad keturių komunistų mirties bausmė yra pakeista iki gyvos galvos kalėjimu po to, kai gauta diplomatinis protestas iš Rusijos.

Lenkijos valdžios rate liai, išskiriant žydų bloką, pasiliko ramus delei gautų šį vakarą pranešimų apie įvykius Lietuvoje, nes yra tikima, kad Lenkijos piliečiai nėra persekiojami. Tačiau delei didėjančios Lietuvos fašistų neapykantos prieš tautines mažumas, Lenkija Lietuvą atydžiai daboja, nes prisibijoma, kad

gali ištikti persekiojimais lenkų tautinės mažumos ir tuomet Lenkijos valdžia negalėtų išlaikyti savo paskelbtą neutraliteto linkui įvykių Lietuvoje.

Taipgi Varšavos žydų rateliuose tikrinama, kad žydų teatras Kaune uždarytas parėdymu cenzoriaus pulk. Skučio ir kad tokiu pat parėdymu yra uždrausta įvežti Lietuvon kai kuriuos užsienio laikraščius. Vokiečių laikraštiniškai Varšavoje pareiškė, kad jų atstovai jami laikraščiai prisidėjo prie protesto prieš ištėrimą iš Klaipėdos jų kolegų.

Varšava, gruod. 31 d. — Lenkijos darbininkų rate liai yra labai nusistatę prieš Lietuvą delei pranešimų, kad keli šimtai profesionalių sąjungų narių suareštuo ta Kaune ir kituose miestuose ir delei vieni kitiems prieštaraujančių pranešimų, kad keturi asmenys, apkaltinti komunistinės propagandos skleidime, yra sušaudyti. Lenkijos užsienio reikalų ministerija tuo tarpu ramiai seka įvykius Lietuvoje ir laukia išvadų iš nesusipratinimų tarpe Lietuvos valdžios ir Sovietų Rusijos ir Vokietijos iš antros pusės.

UŽGINČINA ŽYDŲ PERSEKIOJIMUS LIETUVOJE.

Lietuvos generalis konsulas New Yorke, p. H. Rabinavičius, „New York Times“ dienraštyje vardu „savo valdžios“ griežtai ir oficialiai užginčina, kad žydai Lietuvoje nėra persekiojami ir kad nėra įsakytą vokiečiams išsinešinti iš Klaipėdos krašto iki sausio 1 d., š. m., neigi yra uždaryti vokiečių laikraščiai Klaipėdoje.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS APGRIOVĖ DU MIEŠTUS.

Calexico, Cal. Sausio pirmą šioje apygardėje įvyko pusėtinas žemės drebėjimas. Daugiausia nukentėjo miesteliai Mexicali ir Calexico, kuriu pusėtinai apgrįauti. Šis drebėjimas pasiekė apygardę apie 150 mylių į šiaurę ir 60 mylių į pietus, apfypusiai paliesdamas Meksiką ir Suvienytas Valstijas. Antrą dieną žemės drebėjimas vėl pasikartojo, kelinai atvėjais sudrebindamas augščiau minėtus miestelius ir apygardes. Iš priežasties žemės drebėjimo Mexicali miestely (Meksikos pusėj) kilo gaisras ir sudegė keletas brangių būdinkų.

Gyvybės, kiek paskutiniui pranešimai rodo, nenukenėjo. Šiaip gi nuostolių padaryta už virš 1,000,000 dol.

NUSKENDO LAIVAS, 22 ŽMONĖS ŽUVO.

Berlin, Gruodžio 29. Iš čia pranešama, jog Juodose jūrose, prie Kavarna, nu-

skendo laivas Astoria. Su laivu žuvo ir 22 keleiviai, tu tarpe ir visi laivo aptarnautojai.

Iš Paryžiaus pranešama, jog Astoria esąs amerikonių laivas. Iš visų skendusių išsigelbėjęs tik vienas, tu las mokytojas iš Konstantinopolio, kuris, sužinojęs apie žuvimą savo žmonos, dviejų kudių ir motinos, mirtinai persišovė ir netrukus mirė.

SMULKIOS ŽINIOS.

Pittsburgh, Pa. Organiziotieji Pittsburgho geležies statybos darbininkai reikalauja 5 dolerių už dienos darbą. Šiuo reikalu netrukus prasidės darbininkų ir samdytojų atstovų konferencija.

Ryga. Čia gaunama žinių, jog sausio pradžioj Trockis busias paskirtas diplomatinei tarnybai užsieny. Mat, sakoma Stalinas nenoris Trockio, kaip opozicijos vado, laikyti sovietioj.

Maskva. Paskutinis gyventojų surašas rodo, jog Rusijos gyventojų skaičius jau siekia 160,000,000 ypatų. Pažymėtina, jog didmiesčiai kaip Leningradas ir Maskva jau pradeda žymiai atsigauti. 1919 m. Maskva turėjo 800,000 gy-

ventojų, dabar — apie 1,611,000; Leningradas, kurio gyventojų skaičius buvo puolęs žemiau 400,000, dabar turi arti 2,000,000. Populiacija pakilo taipgi Charkone, Ddesoj, Kieve ir kt. miestuose.

Suvenytose Valstijose yra 6,778 ligoninių, kurios užlaiko 845,494 lovas — sako praeitų metų Modern Hospital Year Book. Praeitais metais ligoninių skaičius S. V. padidėjo 84-mis, su 13,599 lovomis.

Hugh L. Herwin, S. V. Darbo Departamento direktorius praneša, jog Suvenytose Valstijose iki gruodžio 31 d. 1926 m. buvo 52 nebaigtų streikų. Daugiausia jų tarpe esą geležies apdirbėjų, dažytojų, rubų valytojų, šilkų audėjų, budavotojų ir kt.

Valstybės Departamentas praneša, kad nuo Liepos 1 d. 1926 m. iki Liepos 1 d. 1927 m. Suvenytosna Valstijosna lietuvių atvykt galės 344. Iš to skaičiaus 123 jau atvyko. Iki Liepos 1 d. 1927 m. dar galės atvykti 221.

New Yorko žurnalo redaktorius Kellogg praneša, jog ateinantį pavasarį busiantį didelį minkštosios anglies streiką.

Iš Lietuvos Laikraščių

BUVO AREŠTUOTAS SMURTININKŲ VADAS.

Gautomis žiniomis, Apygardos Teismo tvarkos posėdžio nutarimu iš šeštadienio gruod. 11 dienos naktį i sekmadienį suimtas „Tautos Valios“ leidėjas Grigaliunas Glovackis, kaltinamas visa eile straipsnių, iš kurių ir Baudž. Kod. 129 str. Be to nutarta sustabdyti to laikraščio 2, 5, 6, 7 ir 8 nr. platinimą, ir paties laikraščio leidimą sulaukyti ligi teismo sprendimo.

DIDELĖS RIAUŠĖS VILNIAUS KALĖJIME.

Pranešama, kad Vilniaus kalėjime įvykusios riaušės. Tuo pat metu žmonių minia mėginusi įsiveržti i kalėjimą. Miniai vadovavęs gudų atstovas Holovačas. Pašaukta policija atėmusi minia pavartodama ginklus. Per susirėmimą Holovačas buvo sunkiai sužeistas. Daug žmonių suimta.

„Kurjer Poranny“ žiniomis, Vilniaus Lukiškių kalėjime kaliniai suruošė demonstraciją. Kaliniai išstatė 12 reikalavimų, iš kurių teismo valdžia sutiko patenkinti tik tris. Demonstracijos metu išmūsti kamery langai ir sulaužytos grotos. Tvarką įvedė atvykę sustiprinti policijos būriai.

„Dzien. Wil.“ žiniomis laike politinių kalinių maišto buvo kilę rimtų ekscesų, laike kurių 17 kalėjimo tarnautojų buvo daugiau ar mažiau sužeisti ar apkulti. Taip pat celės viduje smaikintos ir langų stiklai išdažyti.

PASIRAŠYTA SUTARTIS SU DANIJA.

Gruodžio 11 d. užsienio reikalų ministerijoj pasirašyta Lietuvos Danijos arbitražo ir susitaikymo sutartis. Atitinkamus dokumentus pasirašė ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris M. Slezevičius ir Danijos generalinis konsulas ir charge d'affaires R. Bieringas.

BEDARBIAI PAGROBĖ VILNIAUS BURLAISTRA.

Vilniaus miesto valdybon įsiveržė keli šimtai bedarbių, išvaikė tarnautojus ir paėmė įkaitu burmistrą Bankovskį. Bedarbiai reikalauja duonos ir darbo ir grasina Bankovskį nužudyti, jei jų reikalavimai nebus patenkinti. Po ginkluoto susirėmimo policijos su bedarbiais, burmistras pavyko išgelbėti. Ta pat dieną jis atsistatydino.

RIAUSĖS GARDINO KALĖJIME.

Gardino moterų kalėjime

Žemaitės Paminklas

Gruodžio 8 d., kaip jau buvo Mariampolėje iš anksto skelbta, kapuose, Žemaitės 5-kių metų mirties sukaktuvių paminėjimui, įvyko paminklo atidengimas. Viskas išpildyta iš anksto nustatyta programa. Apie 1 val. susirinkus nemažai publikos, p. A. Bulota prie Žemaitės kapo pasakė trumpą prakalbą, kurioj ryškiais bruožais nušvietė Žemaitės reikšmę ir nukėlė nuo paminklo uždangą. Visiems prieš akis stovėjo kukli, bet didžios reikšmės emblema: ant tam tikro akmens pamato iškalta iš granito didžiū didžiausia knyga su užrašu Žemaitės vardo, jos gyvenimo, metų ir dailininko Petro Rimšos truputį modernizuotu Žemaitės atvaizdu, 9-to pulko orkestras grojo gedulą, o susirinkusieji pilnais rimtumo veidais žiūrėjo i paminklą, i aplinkui esančių vainikų su užrašytų kaspinių daugybe ir taip paminklo atidengimo veiksmas užsibaigė. Paminklas pastatytas p. p. Bulotų rūpinimusi ir lėšomis.

Vakare pilnai salei Žemaitės pagerbėjų prisirinkus p. A. Bulota labai gyvai

pasakoko apie Žemaitės veiksmus visuomenei. Tai buta visomis jėgomis atsidavusio visuomenei asmens, jos visą amžių vien visuomenės labui, visai save užsi-mirštant, dirbta. P. A. Bulotiepe, kaip pabaigoje Žemaitės gyvenimo kuoarciausiai prie Žemaitės buvusi, pasakoko keletą labai prakalbą, kurioj ryškiais bruožais nušvietė Žemaitės reikšmę ir nukėlė nuo paminklo uždangą. Visiems prieš akis stovėjo kukli, bet didžios reikšmės emblema: ant tam tikro akmens pamato iškalta iš granito didžiū didžiausia knyga su užrašu Žemaitės vardo, jos gyvenimo, metų ir dailininko Petro Rimšos truputį modernizuotu Žemaitės atvaizdu, 9-to pulko orkestras grojo gedulą, o susirinkusieji pilnais rimtumo veidais žiūrėjo i paminklą, i aplinkui esančių vainikų su užrašytų kaspinių daugybe ir taip paminklo atidengimo veiksmas užsibaigė. Paminklas pastatytas p. p. Bulotų rūpinimusi ir lėšomis. Vakare pilnai salei Žemaitės pagerbėjų prisirinkus p. A. Bulota labai gyvai

kalinamos politinės kalinės moterys, protestuodamos prieš kalėjimo administracijos elgęsi paskelbė badaviną. Moteris palaikė ir vyrai kaliniai, kurie, nesitenkindami vien badavimu, pradėjo daužyti kalėjimo i-rengimus ir sukėlė didžiūsi triukšmą. Kivirčiai likviduoti iš Varšavos pasiūstam tikra komisija.

MIRĖ GRAMATIKOS AUTORIS.

Naktį i gruodžio 6 d. širdies liga staiga mirė Kauno miesto prad. mokyklų inspektorius J. Damijonaitis, plačiai Lietuvoje žinomas kaip autorius „Lietuvių kalbos gramatikos“ ir keletos kitų pedagogiškų vadovėlių.

ŠILTAS RUDUO.

Jau antra savaitė, kaip Vilniuje viešpatauja tikras pavasario oras. Dienomis šilta ir saulė šviečia, o naktys taip pat šiltos, it pavasari. Vietomis galima matyti, kaip sprosta alvų pumpurai, o gal greit bus ir lapų...

Iš sodžių praneša, kad esant šiltam orui, sparčiai auga rugiai. Iš to kyla pavojus, kad umai užklupęs šaltis gali visai sunaikinti žiemkenčius.

NUBAUDĖ ALYTAUS FAŠISTĄ.

Alytaus ap. II nuov. Tautos teisėjas lapkr. 24 d. išnagrinęs bylą apie Joną Lumbį, Bronių Balevičių, savo spalvą, bet surinktojo Ksavera Pruselaity, kaltinamus platinime fašis-

tinų atsišaukimų. Mokytojas Ksav. Pruselaity pripažintas kaltu ir nubaustas 2 savaitėm arešto ir 200 litų pabaudos. Neišsigalint sumokėti 200 litų, jis turės išsėdėti dar 2 savaites arešto.

Byla del Br. Balevičiaus ir Jurgio Baltenio, kurie kaltinami Baudžiamojo st. 51 str., neatvykus J. Balteniui ir nesant žinių, ar išteikta jam pakvietimas, atidėta.

Lumbis ir Bujanauskas delei įrodymų stokos išteisinti.

PLĖČIAMAS TELEFONO TINKLAS.

Telefono telegrafo susisiekimas tiek išplėstas, kad jo didumas yra 12 kartų didesnis, kaip buvo prieš karą, tačiau toli gražu jais nė ra patenkinamas ir jo praplėtimu susisiekimo ministerija rimtai rupinasi. Provincijoj manoma sujungti kai kurias vietas ir Kauną tiesiomis laidų linijomis. Kauno telefono centralinė manoma dar padidinti 900 abonentų. Tuo būdu Kaune bus viso 3,300 abonentų.

RADO MINERALINIO VANDENIŠALTINĖ.

Liškavos vaisyje ties Nemunu rasta šaltis vandens šaltinis, kuris veržiasi iš po žemės sluoksnio po 110 kibirų per parą. Vanduo surus, melsvos spalvos, atsiduoda kiek gėžimi ir kiek šiltesnis, kaip paprastai. Virintas kiek keičia savo spalvą, bet surinktojo Ksavera Pruselaity, kaltinamus platinime fašis-

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trūpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

NAUJŲ METŲ ANGOJE.

Vėl gyvenimo ratas apsisuko — vėl metai mūsų amžiaus užmirsties jūroje pasikendo. Kiekvienas iš mūsų vėl vienais metais pažengėme artyn kapo, nežiurint kiek metų mums dar lenta gyventi. Kiekvienas žino, kad nuo mirties neišbėgsime — anksčiau ir vėliau ji mūsų gyvybės siulą pakirs.

Todel pareiga kiekvieno iš mūsų eiti tuo gyvenimo keliu, kuriuo eina kiekvienas tikras žmogus. O tikrų žmonių gyvenime yra labai maža. Daug — apie tūkstantis ir septyni šimtai milijonų žmonių šioje planetoje gyvena, tačiau tikrų žmonių: su skaisčia siela, su tyra sąžine, su jautria širdimi, su pasižventimu savo artimo — kito žmogaus gerovei yra labai maža. Milžiniškos didžiosios žmonių sielos yra tuščios kai išpastas baliunas; jų širdys pripildytos kerštu, pavydu; jų sąžinė neapsakomo grobioniškumo prislegta. Jie nejaucia kitų žmonių skriaudų ir skausmų — jie apakinti saumylis piktais nuodais, jų jausmai užmušti ir jiems svetimi yra platesnės žmonių masės reikalai ir interesai. Jiems nesvarbu, kad gyvenimas pilnas neteisybės, skriaudų ir įvairių blogybių. Jie patenkinti by tik jiems gerai.

Vienok tokių žmonių tikrais žmonėmis skaityti negalima. Jie yra tik paprastais mokančiais protauti ir žmogaus pavidalą nešiojančiais gyvūnais. Jei gyvenime būtų daugiau tikrų žmonių, tai ir pats gyvenimas būtų žymiai kitoks. Nebūtų tiek skriaudų ir neteisėbių, nebūtų tiek skurdo ir bereikalingų kentėjimų skriaudžiamųjų žmonių tarpe. Todel kiekvienas iš mūsų turime teisę priminti viens kitam, kad kiekvieno mūsų privalinga pareiga būti tikru žmogumi. Tik iš atskirų vienučių susidaro ir visa žmonija ir juo daugiau bus atskirų vienučių toje milžiniškoje žmonių jūroje, kurios tikro žmogaus vardo užsitarnauja, juo šviesesnis, malonesnis ir lengvesnis gyvenimas bus ir visos žmonijos.

Nėra nei vieno gyvo žmogaus, kuris negalėtų tikro žmogaus pareigų atlikti. Nežiurint kiek protiškaiki išsilavinęs žmogus nebūtų, nežiurint kaip turtingas ar neturtingas jis yra — kiekvienas iš mūsų galime kasdieniam gyvenime ant kiekvieno žingsnio tikro žmogaus pareigas atlikti. Ir tas tikro žmogaus pareigas pilnai pasako trumpi du sakiniai, kuriuos kiekvienas iš mūsų turime kartoti esame girdėję: Nedaryk kitiems

žmonėms to, ko pats nenori, kad kiti tau darytų. Ir: Elgis su kitais žmonėmis taip, kaip pats nori, kad kiti su tavim elgtųsi.

Atsistoje šių Naujų Metų angoje pažvelgime atgal į praėjusius metus ir padarykime pilną apyskaitą savo darbų. Tuomet pamatysime kur ir kuomet mes nepildėme tikro žmogaus pareigų, kurias lengvai galėjome atlikti. Ir pradėdami šios naujus metus, kurie ne vienam iš mūsų gal bus paskutiniai mūsų gyvenimo metais, padarykime tvirtą pasižadėjimą eiti tikro žmogaus keliu, kad būtų naudingi netik savo asmeniniams reikalams, bet ir kitiems žmonėms, kurie yra už mūsų silpnėsni, kurie mūsų pagalbos reikalingi. O pabaičioje metų, kuomet vėl darysime savo darbų apyskaitą, galėsime su pasitenkinimu bent patys sau pasakyti: *buvo tikrai žmogumi!* Pripažįsime mus tikrais žmonėmis ir kiti, jei likusi savo gyvenimo tikro žmogaus pareigos mis papuosisime.

LIETUVOS SMURTININKAI APSIVAINIKAVO KRAUJU.

Neabejotinos žinios iš Lietuvos pasiekė pasaulį, kad Lietuvos smurtininkai sušaudė keturis komunistų vadus, kuriuos kariuomenės teismas atrado kaltais už rengimą sukilimo prieš smurtininkų valdžią. Jau aukščiau esame pasisakę, kad mes priešingi visokiam smurtui, nežiurint ar jis iš dešinės ar iš kairės paeitų. Bet mes taigpi esame griežtai priešingi ir mirties bausmei! Tai yra viduramžių barbarizmo liekana ir mes negalime matyti jokio skurto tarpe paprastų žmogų žudžių ir įstatymais legalizuotų žmogžudžių. Tai yra vienas ir tas pats tikslas: sunaikinti jokiais turtais nenuperkamą brangenybę — žmogaus gyvybę.

Tačiau šitame atsitikime, kuomet Lietuvos smurtininkai žudo savo priešus už sukilimų rengimą, susiduriame dar ir su kitu klausimu: ar turi bent kokią teisę didesni prasikaltėliai žudyti kitus mažesnius tokius pat prasikaltėlius? Juk patys Smetoniniai-Krupavičiai smurtininkai papildę prasikaltimą — padarę išdavikišką valdžios nuvertimą ir tuo būdu pastatė Lietuvos nepriklausomybę pavojui. Dabar jie žudo kitus žmones vien užtai, kad tie tik rengiasi sukilimui prieš juos padaryti. Einant Smetonų-Krupavičių logika, tai jie patys ir visi jų vadovaujami smurtininkai turi būti sušaudyti. Jei galima šaudyti priešus neteisėtus, vien smurto jėga susidariusios, valdžios, tai kokia bausmė reikia skirti tokiems begėdžiams, kurie teisėtą ir demokratiniu būdu sudarytą valdžią nuvertė?

Smetoniniai-Krupavičiai smurtininkai sudarė preecedentą, davę pavyzdį kitiems smurto jėga naudotis ir jie neturi jokios teisės užtai kitiems bausti. Patys budami

valstybės išdavikiškais prasikaltėliais neturi teisės nei kitų bausti, nors tai būtų lygus jiems valstybės išdavikai. Lietuva neturi teisės tos valdžios — dabar ją valdo Valstybės Konstitucijos ir teisėtumo sumindžiojai ir nežiurint kas rengtųsi jėga kovoti prieš smurtininkus — prieš neteisėtą valdžią, logiškai protaujant ir teisėtumo pagrindu remiantis niekas negali to skaityti prasižengimu. Tai gi ir šitas, kad ir komunistų vadų sušaudymas yra neteisėtas ir todėl kaltinamame Smetoniniui-Krupavičiui smurtininkus už nekaltų žmonių kraujo praliejimą!

Gali kaltinti ir bausti piliečius už valstybės išdavikų tik tokia valdžia, kuri nesusitęs jokių smurto, kuri stovi sargyboje Valstybės Konstitucijos, įstatymų, kuri eina teisėtumo keliu. Tuo tarpu Lietuvos smurtininkai patys yra sunkiai prasikaltę prieš Valstybės Konstituciją, įstatymus ir teisėtumą ir jie neturi jokios teisės bausti kitų Lietuvos piliečių nors ir prie tokių pačių prasikaltimų besirengiančių. Pagaliau, iki Lietuvos valdys Konstituciją, įstatymus ir teisėtumą sumnyje smurtininkai, nei vienas Lietuvos pilietis negali tokio sunkaus prasikaltimo papildyti, kokį patys smurtininkai papildė. Kad ir ginkluota kova prieš smurtininkų valdžią bus tik kova prieš neteisėtumą, o patys smurtininkai pakėlė kovą prieš teisėtumą ir jį sunaikino — vietoje teisėto brutalinė smurto jėga viešpatauja.

Pačios Varšavos žinios patvirtino Rusijos valdžios išvadas ir kitų šaltinių skelbimus gaudus delei pastarojo Kauno smurtininkų žygio motyvų. Pati Varšava pasauliui pareiškia, kad Kaune įvykęs perversmas Lenkijos valdžios nenustebins, nes esą „ji iš anksto pilnai žinojusi, kad tokis perversmas Lietuvoje rengiamas. Vadinas, Lietuvos smurtininkai prie savo išdavikiško žygio rengėsi su Varšavos žinia ir pritarimu. Todel labai galimas daktas, kad Rusijos valdžios tikrinimas, kad šitame Kauno perversme pridėta renka ir Anglijos ir kitų tarptautinės politikos valdonų, yra pilnai teisingas ir pamatuotas.

Bet matomai Rusija sudarė tuos planus, pareikšdama, kad ji nepasileiks ramiu spektatoriūmi, jei Lenkija darys galutiną žygį tų planų išpildymui — Lietuvos užėmimui. Todel ir Lietuvos smurtininkų šaudymai komunistų ar tik nebus daro, mi sužiniai tuo tikslu, kad išprovokavus Rusiją prieš Lietuvą. O juk p. Purvenas yra artimas komunistų organo štabui žmogus, tai nejaugi jis be savo „bosų“ leidimo tokius patarimus 83 kuopos nariams teikė? Tai ko dabar šukauti, kuomet pildomi mūsų pageidavimai.

PERŽVALGA

TIKRIEJI POLONIZACIJOS PALAIKYTOJAI.

Lietuvos smurtininkai kaltino vyriausybę polonizavimu Lietuvos vien delto, kad demokratinė vyriausybė pildė Valstybės Konstituciją ir įstatymus, kuriuos vardan Dievo visagalo klerikalai išleido. Dabar iš „Liet. žinių“ sužinome sekamą įdomybę:

„Gi kas liečia „polonizaciją“, ant kurios krikščionys dabar taip stengias pastatyti visą savo partinę demagogiją, tegul kalba šie faktai:

„1926 m. privačios mokykloms steigti buvo asignuota 1,600.000. 1927 metais buvo projektuota — 1.090.000.

„Krikščionys gi turėdami galvoje savo klerikaliską ir jezuitišką mokyklą pasiūlė biudžeto komisijoje minėtąją sumą padidinti iki 1,990.000 arba 900,000 litų daugiau. Aišku, kad iš skiriamos sumos dalis turės eiti ir lenkų mokyklų reikalams.

„Krikščionių lenkų ir vokiečių atstovams balsuojant išvien privačios mokykloms steigti buvo pridėta 900,000 litų.

„Kas gi tad varo Lietuvos klerikalizaciją ir polonizaciją, rodo, be tolimesnių komentarų bus aišku.“

Visiškai aišku ir šitas faktas dar kartą parodo, kad klerikaliniai smurtininkai vienaip kalba, o kitaip daro. Žodžiais kaltina kitus už tai, ką patys realiu darbu daro. Visiems žinoma, kad klerikalai polonizavo, polonizuoja ir polonizuos Lietuvą iki galutinai jiems nebus nusuktas sprandas.

Lygiai tiek pat vertas ir smurtininko Smetonos šukavimas, kad Lietuvos vyriausybė buvo pasidavusi tautinėms mažumoms. Nespėjo pats net smurto keliu prisigriebti prieš valstybės vairo ir jau veda deirbas su tomis pačiomis tautinėms mažumoms, kad prikalbintus jas palaikyti Seime jo sudarytą smurtą. Bet nuo begėdžių smurtininkų tikėtis žmoniškumo ir teisybės būtų tolygu, ką laukti saulės iš vakarų tekant.

Brooklynio lietuviškas komunistų organas vėl gavo progos pasmeikti jam netarnaujančius SLA. 83 kuopos narius. Šiuo sykiu jis sugriebė atvirutę, kurią buvo kviečiami nekurie S. L. A. 83 kuopos darbuotojai pasitarti organizacijos reikalais. Nors toje atvirutėje nėra pasakyta kokiais reikalais bus tartasi, tačiau jis jokiais faktais neįrodo, kad „tautininkai ir socialistai skaldo 83 kuopą“. O tas „skaldymas“ apsirėškia štai kame, kad esą nekurie 83 kuopos nariai nutarę persikelti į kitą Brooklynio S. L. A. kuopą.

Jei ir būtų padaryta tokis nutarimas, tai kur čia skaldymas kuopos? Juk SLA. Konstitucija leidžia nariams persikelti iš vienos į kitą kuopą. Pagaliau, 83 kuopos užrašų arštininkas p. Purvenas net per „Tėvyne“ oficialiai patarė keltis į kitas kuopas tiems 83 kuopos nariams, kuriems komunistų organo štabo vedama kuopoje politika nepatinka. O juk p. Purvenas yra artimas komunistų organo štabui žmogus, tai nejaugi jis be savo „bosų“ leidimo tokius patarimus 83 kuopos nariams teikė? Tai ko dabar šukauti, kuomet pildomi mūsų pageidavimai.

Valdžios šaltiniai skelbia, kad pereinamais 1925 metais tik iš vienos Prancūzijos išmugeliuota 4 Jung. Valstijos vėraus 25 milijonų dolerių vertės brangakmenių, o nelegališkais narkotikų išmugeliais buvęs toks didelis.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

KAIP REIKIA APENDIKSO UŽDEGIMU SERGANČIUS GYDYTI.

Rašo Dr. Margeris.

Sumanys, mokslus ir sąžiningi gydytojai — visi kaip vienas — sutinka su ta nuomone, jog apendikso uždegimu sergančiųjų gydymui yra tiktai vienas tikras ir mokslinis gydymas, — o tai operacija.

Gydymas vaistais ne tiktai yra nenaujingas, bet gana dažnai ir baisiai pavojingas kaip ligonio sveikatai, taip ir gyvybei. Gydytą ligonį vaistais, mat, brangus laikas yra niekais leidžiamas, liga vis pavojingesnė daroma, o ligonis ne tik i didesni pavojų stumiamas, bet gana dažnai stačiai i mirties nasrus varomas!

Visas mokslinis pasaulis žino Dr. Osferio. Jo mokslumui, mąslumui, taktinui, rimtumui ir sąžiningumui pakol kas lygaus nėra. Medicinos srity šitas žmogus buvo stačiai genijus. Bet ir jis yra pasakęs, jog „del apendikso uždegimo vaistais gydymo visai nėra; yra vaistų, kuriais galima skausmą sumažinti, bet nėra tokių, kuriais būtų galima ligos eigą sulaukyti“.

Vaistais gydyti reikia tiktai tada, kada nėra jokių galimybių chirurgijai pavartoti. Tai nereikia, kad ligonį vaistais išgydyti, — anaipol ne: jeigu jis pasveiks, tai pasveiks būtų ir be jokių vaistų, o jeigu mirs, tai mirs būtų, nors ir visą aptieką i jo kambarį atneštum. Bet reikia tiek, jog skausmą sumažinsi arba ir visai sumaikysi, na, ir apskritai imant, tartum padėsi ligonį i tokią aplinkumą, kad jis geriau ir smagiai jausis. Tai ir viskas.

Bet tai dar ne visa karti teisybė pasakyta. Dalykas va kame. Pasitaiko, kad ir be operacijos apendikso uždegimu serga ligoniai pasveiksta. Tiktai reikia giliai galvon išidėti, jog tiktai laikinai pasveiksta, nes liga gana dažnai atsikartoja. Man regis, jog kiekvienas gydytojas, kuriam teko tūkstančius ligonių per savo rankas perleisti, gerai žino, kaip sykį apendikso uždegimą turėjęs ligonis, ir vėl apserga, ir jeigu šiaip taip pagyja, tai ir vėl apserga. Tokis gydytojas ir daugiau žino, butent, kad ligoniai, kurie yra turėję vieną ar du kartus apendikso uždegimą, beveik nuolatos dejuoja, skundžiasi, kad tai dešinį šonę (paslėpsny) skausmų pakęsti negali, kad tai ir skrandy dažnai skausmai jautsi tenka, kad tai ir dvylikpirštė žarnoj kas nors ne gera, nes skauda. O moterys, tai dažnai skundžiasi ir šitais skausmais ir da kitais, butent, lyties organų skausmais, kas moteryse, turinčiose išsienėjusį apendikso uždegimą, gana dažnai pasitaiko.

Kaip man, taip ir jums, tenka matyti laikraščiuose skelbimus, kur sakoma, jog vaistais ar net ir „naprapatijos mokslu“ (nemokslu, nes jokio naprapatijos mokslo nėra) galima „penesaides“ (apendikso uždegimą) išgydyti. Tai yra melas ir apgavystė! Viena, kad jeigu ligonis (apendikso uždegimu sergas) pasveiko nuo vaistų ar „naprapatijos mokslo“, tai jis būtų ir be to laikinai pasveikęs. Antra, labai reikia abejoti, ar tokie be mokslo ir praktikos žmonės, kokiais paprastai yra visokie patai, gali apendikso uždegimo tikrą diagnozę padaryti.

Iš tiesų, šundaktariams garsintis tik vienas kelias tėra: Daug ligonių, žinoma, dažniausiai tik laikinai, ir be jokio gydymo pasveiksta. Jeigu dabar dalis šitokių ligonių lanko šundaktarius, tai aniams ir yra proga garsintis, kad jie „išgydė“. „Išgydė“ ką? Nagi ligonius, kurie ir be jokio gydymo būtų pasveikę. Čia, iš teisybės, kreditas turėtų tekt ligonių prigimčiai, kurį juos iš mirties nasrų bent tuomsyk išgelbėjo, o ne šundaktariams, kurie jų kišenių apstuštino.

Tikras ir vienintelis apendikso uždegimo gydymas operacija, arba chirurgija, lalo nėra.

Kad esą verčia valdžią imtis neaprašytų priemonių prieš tai kovoti. Pasirodo, kad prancūzai yra nebogi šmugelninkai.

BRANGSTA DUONA. Kammas, gruod. 9 d. — Del buvusio Lietuvoje praėjusią va-

arba instrumentinis del apendikso uždegimo gydymas, — tai yra tikras, mokslinis ir pasekmingas gydymas, nes tik šituo būdu galima apendikso uždegimą pilnai ir ant visados išgydyti. Išpauji, kaip tuoj matysime, apendiksą, na, ir jis negali žmogų daugiau kamuoti ar net ir giltine jam grumoti.

Ir apendikso išėmimo reikalui operacija yra labai paprasta: Vaikams ir šiaip jau jauniems žmonėms, ypač tiems, kurie dar tik pirmą sykį apendikso uždegimą turi, yra parankiausiai padaryti dviejų ar trijų colių piuvį kaip tik skersai tų linijų, kurių galima praveisti nuo pršakinės aukščiausios klubikaulio keteros ligi bambai. Piuvis gali būti apie 2 ar biskį daugiau colių atstu nuo pršakinės aukščiausios klubikaulio keteros. Taigi piuvius bus kaip tik dešinį kampe pilvo plotmės. Kurie yra du ar daugiau sykių apendikso įdegimą turėję, žinoma, yra daug parankiau padaryti piuvį kaip tik tarp tiesiųjų pilvinių muskulų. Tada piuvis (4—5 colių ilgumo) eina išilgai pilvo plotmės, taigi kaip tik ta stačia linija, kurią galima praveisti nuo gėdos kaulo ligi krutinės kaului.

Štai kodel skirtingose vietose ipiovinimas daroma: Vaikuose ir visai jaunuose žmonėse, kurie pirmiau nebuvo sirgę, paprastai apie apendiksą jokių sulipimų ar suaugimų nėra; neigi yra rimto pamato kitokių ligų tikėtis. Todel va, padaręs ipiovimą kaip tik dešinį pilvo plotmės kampe, biskį prasketi raumenų valaknas, padarai, taip sakant, mažą i pilvo landą įėjimą, ten pat randi apendiksą ir padarai kas reikia. O tiesiojo dešiniojo pilvino raumens, pakraščiu ipiovinimas yra todel geras, kad paprastai didesnį i pilvo lastą įėjimą pasidariai, paskui, kuone vidury pilvo landos esi, taigi galima ir kitus organus išegzaminuoti, taip sakant, apžiūrinėti, apžiūrėti ar ir jie kartais nėra sugėdę. Šitas ipiovinimas itin yra parankus, kada abejojai apie ligonio tulžies puslės sveikatą, o moteryse apie jų ovarų, vamzdelių ir gimdos sveikatą.

Darant ipiovimą tiesiojo dešiniojo pilvino raumens pakraščiu, pirmiausiai tenką praipauti oda ir tulkai po oda, paskui raumenų plėvę, ant galo pilvaplevę. Jeigu iš kurios nors vietos kraujas teka, tai tuoj žnypliukėmis sustabdi. O jeigu nenori, kad žnypliukės paimiotųsi, tai tekamasias vietas užriši ir žnypliukes visai nuimi. Dabar, pirštus ikišęs kur reikia, surandi apendiksą, atsargiai jį aikštėn iškeli ir padarai kas reikia. Taigi, pirmiausiai žnypliukėmis sužybi tų plėvę, kuri randas tarp vienos apendikso pusės ir aklosios žarnos, paskui ją perkerpi ir apsiuvi, kad kraujas nebėgtų. Apie ketvirtį colio ar biskį arčiau nuo vienuogalo apendiksą žnypliukėmis sužybi ir stipriai periši. Paskui apie apendiksą, taigi i vienuogalą, suveri šilkinį ar lininį siulą taip, kaip paprastai kad tabakinei šerplei šniurelis yra suvertas, kad va užtraukti galėjus. Dabar apendiksą nukempi, jo kelmą i vienuogalą istumi ir apie jį švertą siulą užtrauki. Tokiu va būdu skylė labai gražiai užsiraikia. Jeigu kur nors kraujas biskį teka, tai jį tuoj sustabdi, o apžiūrėjęs, kad viskas gerai, pradedi ipiovimą užsiuti. Žinoma, pirmiausiai tenką pilvaplevę, paskui raumenų plėvę, gi ant galo odą susiuti. Žaizdą apriši, ir viskas.

Šiaip paprastai padaroma, jeigu apendiksas nėra puliuose pasriuvęs. I kokias 7 ar 8 dienas išimi diegsnius, ir i 9 ar 10 dienų pasiunti ligonį namo. Bet jeigu ligonis operacijai greitai nepasidavė ir apendiksas puliuose pasriuvo, tada žaizdą pilnai užsiuti negalima, bet reikia tam fikrą gumos vamzdį idėti, kad va puliai galėtų aikštėn išsimušti. Dabar ligoniui tenka mažiausiai dvi ar net ir tris savaites ligoninėje pagulėti, ir apskritai jo išėjimas nėra taip jau lengvai užtikrinamas. Todel apendikso uždegimą gavus, nereikia laukti, bet kuogreičiausiai ant operacijos eiti.

Galų gale turiu pastebėti, jog aš čia labai trumpai apendikso išėmimo operaciją aprašiau. Vis delto manau, kad ir iš šito trumpo aprašymo skaitytojai supras, jog šita operacija yra labai paprasta ir ne pavojinga, jog jos bijotis net mažiausio reig-

puđui nekuriose vietose jau mokama 9—10 litų.

Kaune iki šiol kilogramas juodos duonos kainavo 60—65 centais, o dabar jau reik mokėti 70—75 centus. Lietuvos biednuomenė bus sunku praleist šį žiemą. Kaunietis.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

„JAUNIMO KELIŲ“ UŽDAVINIAI.

Su šiuo „Tėvynės“ numeriu įvedame SLA. organe pastovų jaunimo skyrių, užvardinę jį „Jaunimo Keliais“. Iš karto skiriame šiam skyriui nemaža vietos, pasitiekdami, kad patys jaunuoliai pasistengs jį užpildyti savo raštais.

Svarbiausiu „Jaunimo Kelių“ uždaviniu — tai tarnauti Susivienijimo nariams jaunuoliams, smulkmeniškai nušviečiant jų veikimą, kad jie galėtų laisvai pareikšti savo troškimus, apkalbėti planus ir budus jų užsibrėžtam tikslui pasiekti. Niekas kitas negali nurodyti jaunimui ko jis privalo siekti, kokias kelias turi eiti prie šviesesnio, laimingesnio gyvenimo. Tik patys jaunuoliai savo darbuotei aiškų ir pastovų programą tegali išvystyti ir patvirtinti, kad jie tai padarys, gyvai bendradarbiaudami „Jaunimo Keliuose“ ir tarmiesi kaip pasekmingiau būtų tvirtai organizuoti ir platų jaunimo veikimą pareikšti Susivienijimo gyvenime.

„Jaunimo Keliuose“ ras vietos ir abelnai Amerikos lietuvių jaunimo reikalai ir jaunimo veikimas, ant kiek tatau leis vieta ir kiek to reikalaus patys jaunuoliai.

Griežta programą apibrėžti „Jaunimo Keliams“ paliekame pačiam jaunimui atlikti — tegul pats gyvenimas tai išvysto. Pradžiai pakanka pažymėti tik keletas bendrų tikslų, butent:

1. Pranešimai apie jaunimo darbuotę SLA. organizacijos ribose.
2. Patarimai jaunimo organizatoriams ir kuriojo būdu galima prieiti prie jaunimo, kad jį pritrauktų prie Susivienijimo.
3. Diskusijos klausimų, liečiančių jaunimo abelną gyvenimą.
4. Žinios iš kitų tautų jaunimo organizacijų.
5. Jaunuolių raštai — pritaikinti jaunimui lengvi skaitymai.
6. Aprašymas pasižymėjusių lietuvių ir svetintaučių tarpe mūsų jaunuolių, pažymint jų biografijas ir įdedant atvaizdus.

Tai maž-daug bendrais ruožais pažymint turėtų būti toki „Jaunimo Kelių“ uždaviniai. Ir pakartojame, kad tik patys jaunuoliai tinkamiausiai gali šiuos uždavinius išplėsti, jiems pastovią programą išvystyti, nustatyti. Nes tik patys jaunuoliai artimiausiai pažįsta savo sielą, geriausiai žino savo troškimus ir tik jie gali visa tai aiškiai ir jaunimui suprantamai pareikšti ir visuomenės žiniai.

Prie progos kviečiame bendradarbiauti „Jaunimo Keliams“ ir senesniuosis mūsų visuomenės veikėjus, netik jaunuolius. Tačiau turime pabrėžti, kad „Jaunimo Keliams“ tuščios, vien asmeninės ambicijos parentos, polemikos nepageidaujamos. „Jaunimo Keliams“ reikia konstruktyvės medžiagos ir tik rimta kritika juose ras vietos, jei jau nebus galima be kritikos apseiti. Jaunimo nepritraukime prie savęs vien jo peikimu ir tokiomis „kritikomis“, kokios yra išvyravę mūsų gyvenime.

„Jaunimo Keliai“ yra skiriami jums, jaunuoliai! Stokite į tuos kelius ir žengkite pirmyn, auklėkite Amerikos lietuvių gyvenimo vadais, nes nebetoli tas laikas, kuomet priseis jums visu mūsų gyvenimu vairuoti. Ir pats mūsų Susivienijimas — didžiausia ir turtingiausia Amerikos lietuvių organizacija teks paveldėti jums, jaunuoliai. Todel neatidėliodami ant toliaus, negaisindami veltui brangaus laiko stokite į Susivienijimą ir pradėkite savistoviai jame darbuotis.

Jaunuoliai, ateitis jūsų! Jūs tik žengiate į realų gyvenimą ir kiekvienas tvertate sau ateitį. Lietuvių patarlė sako: Kaip pasiklosi, taip išsimiegos. Šitas išmintingas išsireikšimas kai kartas pritaikomas pradedantiems realų gyvenimą jaunuoliams. Kokiu keliu eisite, tokios ateities susilauksite. Jei leisite jokiais turtais nenuperkamą laiką veltui — vien tuštiesiems pasimokydami naudingų ir būtinai gyvenime reikalingų dalykų, jei sieksite praklinių tikslų, stosite visuomeninio veikimo judėjime, organizuotai darbuositės savo ir kitų žmonių labui, tai netik laimingesnių gyvenimo dienų susilauksite, bet kartu busite kitų žmonių gerbiami ir branginami.

Jaunuoliai, jūs ateitis priguli nuo jūsų pačių gyvenimo ir pastangų. Vaizdingiausiai gyvenimo tikslą apibūdina ir jaunimui kelius nurodo mūsų Didis Potetas V. Kudirka savo trumpose eilėse „Labora“ ir todel šį trumpą atsiliepimą į jaunimą baigiame jo žodžiais:

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus
Ir dirvos neapleisk! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnūdus,
Vėlu juk prie darbo: ne sėsi, ne piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.

Kol da idealais, brol, besigėrėsi,
Siek prie idealo, tik doro ir augsto,
O skubink! Paskui tu... jų išsižadėsi
Def trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto.

Gyvenimo knygą skaityk laps į lapą,
Nestodams, kad kartais į tinginius kliusę,
Tu nesupelytum ir neitum į kapą
Be likusio ženklo: kad žmogumi buvęs.

O jeigu apils sunkiam darbe savo
Ir, nykstant spėkoms jau, nuliui, nerimsi,
Tai žvilgtelk ant darbo jaunų draugų tavo —
Vienoj akimirkoj iš naujo atgimsi.

„JAUNIMO KELIUS“ PRADEDANT.

Anadien gerb. „Tėvynės“ redaktoriui, p. S. E. Vitaitis, susitikęs mane, kilniai pareiškė, jog su Naujais Metais „Tėvynėje“ įvedama jaunimo skyrius „Jaunimo Keliai“, ir įsakė man, idant ir aš ką nors šin skyriui parašyčiau. Todel jo įsakymą pildau.

Visu pirma, tasai gerb. Vitaičio pareikšimas mane neišpasakytai pradižiugino. Smagu man pasidareti tadel, kad didžiausioji Amerikos lietuvių organizacija — Susivienijimas lietuvių Amerikoje — jau rimtai imasi darbo, apie kurį dar ne labai senai veik galutinai buvo užmiršta. Pradedant gi šį darbą, — įsteigiant „Tėvynėje“ jaunimo skyrių, — jau tiesiog bus klubenama į mūsų ateinančios kartos gyvenimo dures.

Vienok, imanties to darbo, nebus pro šalį prisiminti ir apie praeitį, tai yra apie tuos laikus, kuomet nekurie mūsų darbuotojai Amerikos lietuvių jaunimą jau buvo numoję ir manė apie jį galutinai užmiršti.

Štai, aš dar visai naujai atsimenu, kaip tulame — rodos laikraštiniukų — suvažiavime vienas mūsų gana stambus darbuotojas pareiškė: „Apie Amerikos lietuvių jaunimą mums jau neprisieina kalbėti. Mes to jaunimo jau neturime. Jis jau nuėjo pas svetintaučius.“ Tiesa, tame suvažiavime nutarta daugiau jaunimo reikalais spaudoje rūpintis, bet, matomai, tasai stambaus darbuotojo posakis tiek daug paveikė į visus suvažiavimo dalyvius, kad tasai nutarimas, rodos, tik nutarimu ir pasiliko. Mūsų spaudoje, po to, didelio entuziazmo jaunimo reikalais nepasireiškė. Matomai visi laikraštiniukai dar tuomet manė, kad mūsų jaunimas dingęs, kad jis, išties, jau nuėjo pas svetintaučius.

Bet aš čia kaip tik norėčiau nors trumpai pavaizduoti, kaip stambiai tasai darbuotojas ir jo sekėjai suklydo. Tuomet, tai yra tasai suvažiavimas, ėjo tuo laiku, kada karinės audros sujaukintas pasaulis stambiai šuoliavo, idant atsigauti-pakilti išpo karinės audros. Tautinis judėjimas tuomet ėjo stambiausiu šuoliu. Neaplenkė jis tadel ir suramėjusių lietuvių. Tai pusėtinai pavėikė ir į mūsų jaunimą, nes tais laikais jau nebuvo „polaks“; visur jau buvo pilnai pripažinta skirtumas tarpe lietuvių ir lenkų. Todel ir mūsų jaunimas, pasijutęs savistovės tautybės — lietuvių nariams, pradėjo ko tai savito gyvenime ieškoti. Jis pradėjo organizuotis. Tuojau pasirodė vienu-kitur viena-kita jaunimo organizacijė, vienas-kitas klubas, viena-kita žaismų lyga. Nors dažnuose atsitikimuose tie jaunuoliai net lietuviškai nemokėjo kalbėti, bet jie jautė save esant lietuviams; rengė tarpusavius parengimus, dalyvavo su augusia lietuvišiais įvairiuose parengimuose, kėlė lietuvių vardą svetintaučiuose.

Tai buvo dar tais (nesenais) laikais, kuomet niekas jaunuoliams neprigėlėjo, kuomet jie veikė, galima sakyti, vieną.

Šiandien bet gi jau daugiau ką turime. Šiandien pas mus jau randasi visai ne mažas skaitmuo jaunimo organizacijų: klubių, pasilinksminimo draugijų, mokyklų ir tt.

Daugiausia tokių mokyklų randasi Susivienijime lietuvių Amerikoje. Nekurios jų jau veikia rimtą darbą. Daugelis jų žada daug rimto nuveikti. O dar daugiau bus nuveikta, kuomet leis pilnon galėn SLA. jaunuolių įstatymai, kuomet rimtai bus šiuo reikalu susirūpinata.

Todel, galima sakyti, kad tasai darbuotojas ir jo sekėjai rimtai suklydo. Amerikos lietuvių jaunimas dar nėra žuvels, jis dar nepabėgo nuo savo vientaučių. Visą bėda tik tame, kad apie mūsų jaunimą niekas dar rimtai nesirūpino, niekas jam nepadėjo susiorganizuoti. Praeityje pas mus nestokavo skandalinių ginčų, purvinimų vieni kitų darbų. Niekas bet gi tuomet nesirūpino jaunimo klausimu. Todel gyvenimo aplinkybės mūsų jaunimą kiek apklaidino, biskelį nuošalin pastumėjo. Vienok kada tasai darbas bus pastatytas atsakingoj padėtyje, — mūsų jaunimas bus su mumis ir veiks rimtus lietuvių ir tautinės kultūros darbus.

Šita pareiga — organizavimas Amerikos lietuvių jaunimo — kaip tik labiausiai ir atitinka Amerikos lietuvių Susivienijimui. O kad tai bus atsiektas, aš visai neabejoju.

Kaip mums dar yra jėgų darbuotis, taip mūsų jaunime dar yra rimtos ir sveikos tautinės dvasios pas mus pasiliktis.

Todel, pradedant pirmuosius žygius „Jaunimo Keliais“ sveikinu mūsų organizaciją ir esu tos minties, kad bėgy dešimties metų Susivienijimo lietuvių Amerikoje jaunimas suvaidys žymią rolę kaip mūsų tautiniame taip ir kulturiniame išievoj gyvenime.

Pranas Bajoras.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ.

Dabar Susivienijime yra jau dvi jaunuolių kuopos, kurios pradeda savistoviai tvarkytis ir veikti. Pirmoji jaunuolių kuopa yra Patersono, N. J., kuri jau galutinai susiorganizavo ir pradeda apreiškinti savo veikimą. Neužilgo paskelbsime pastovią 345 jaunuolių kuopos valdybą sekamiems metams ir visus jos narius.

Labai pagirtinas dalykas, kad Patersono lietuvių Jaunų Vyrų Klubas, kuris prisidėdamas prie SLA. organizacijos įkurė pirmą jaunuolių kuopą, nutarė priimti ir merginas į kuopą ir rodos jau kelios merginos prisirašė prie kuopos. Tai puikus dalykas, nes tuomet bus didesnės jėgos veikimui ir pats veikimas bus rašesnis. Linkime patersoniečiams geriausio pasisekimo!

Antra SLA. jaunuolių kuopa įsikūrė Chicagoje pasidarbavus p. J. L. Grušui. Šita kuopa sudaro p. Grušo vadovaujama Jaunuolių Orchestra, kuri jau ir valdybą išsirinko iš sekamų jaunų darbuotojų: E. Grušas — pirmininkas, K. Klauba — vice pirmininkas, Pranė Venskiutė — užrašų sekr., Bernicė Šliažiūtė — finansų sekr., Zofija Šliažiūtė — išdėlininkas, J. Katėnas ir J. Surakas — izdo globėjai, L. Slota — maršalka, Dr. A. J. Karalius — daktaras kvotėjas ir J. L. Grušas — organizatorius.

Šita jaunuolių kuopa jau buvo surengus gražų vakarėlį ir suteikė malonų pasilinksminimą vietos veikėjams, kartu ir patys jaunuoliai pasilinksminimai ir susisirdami artimesniais draugingumo ryšiais. Nėra abejonės, kad ir ateityje 183 jaunuolių kuopa pasistegs paruošti daugiau vakarėlių ir pasidarbuos SLA. organizacijos labui, pritraukdami didesnę skaitlių jaunuolių prie kuopos. Kuogeriausio pasisekimo!

Trečia jaunuolių kuopa susikūrė Clevelande, Ohio, tačiau šis rodos yra tik 14 kuopos jaunuolių skyrius, o ne pilnai savistovi kuopa. Bet ir tai labai pagirtinas jaunuolių pasiryžimas darbuotis SLA. organizacijos labui. Jaunuoliai gali lygiai puikiai darbuotis jiems tinkamoje plotnėje, esant ir kitos kuopos skyriumi. Šita jaunuolių kuopa turi išsirinkus savo valdybą, kuri jau pirmiau buvo paskelbta „Tėvynėje“. Taipgi 14 kuopos jaunuolių kuopa skubiai ėmėsi ir darbo ir štai sausio 29 d. rengia vakariene ir šokius. Nėra mažiausios abejonės, kad visi 14 kuopos nariai atsilankys ir savo draugus atsives į jaunuolių kuopos parengimą, kad paruošius kaip mūsų jaunimas šeiminingauja savo parengimuose. Sveikiname jaunus, energingus darbuotojus ir linkime jiems geriausio pasisekimo!

JONAS BASANAVIČIUS

(75 Metų Gimimo Jubiliejui Paminėti)

(Užbaiga)

Bet J. B. ir lenkai nedrįso ir po šiai dienai nedrįsta liesti. Jis gyveno ir tebegyvena Vilniuje; stiprina dvasioje tautiečius ir kiek leidžia jėgos, dirba tautinį ir kultūrinį darbą.

1924 m. vasarą J. B. Vazinėjo Vokietijon gydytis. Grįždamas iš Vokietijos apsilankė ir mūsų Nepriklausomos Valstybės laikinojoje sostinėje Kaune. Keletą savaitių praleido Palangoje karo sanatorijoje tarp karių. Spalio mėn. gydėsi karo ligoninėje. Rudenį išvyko atgal į Vilnių, kam ir po šiai dienai tebegyvena.

Beje, prieš karą J. B. su M. Yėu važinėjo Amerikoje lietuvių kolonijose su prakalbomis, Tautos Namams statyti aukas rinkdami.

—x—

Be tautinio, visuomeninio ir kultūrinio veikimo, J. B. atgimstančiai tautai daug padėjo savo literatūriniais darbais. O tie darbai yra labai gausingi!

Rašyti pradėjo, kaip aukščiau minėta, „Naujame Keleivyje“ ir „Lietuviškoje Ceitunge“. „Aušroje“ rašė į kiekvieną numerį apie piliakalnius, milžinkapius, Lietuvos senovę ir tt. „Aušros“ laikais išleido knygutes: „Apie atradimą Lietuvoje tašyto akmens“, „Žirgas ir vaikas“, „Ponas bei žiuponė“. Vėliau išleido du tomu „Oskabalių dainos“; penkis toms „Lietuviškų pasakų“, kurios bendrai sudėjus sudarys apie 1,500 puslapių! Išleido 390 pusl. „Iš gyvenimo lietuviškų vėlių bei vėlinių“ — mytų, pasakų ir legendų rinkinį. Iš žymesnių išleistų veikalų tenka paminėti „Levas lietuvių pasakose bei dainose“, „Deliai Dedaliaus ir jojo labirinto“, „Vilnius lietuvių dainose“, „Iš kun. Antano Strazdo gyvenimo ir raštų“, ir keletas kitų atskirai išleistų knygų.

„Lietuvių Tautoje“ atspausdino kelio liką straipsnių po keliasdešimtis ir šimtą su viršum puslapių ilgumo. Visus raštus sudėjus vienon kruvon, pasidarytų stora knyga. Daug raštų yra atspausdinę įvairiuose leidiniuose ir neminėtuose šiame rašiny laikraščiuose. Po raštais pasirašinėjo tikrai pavarde, J. Pasaniu ir J. B. Birštonu.

Be lietuvių raštų, J. B. Bulgarijoje gyvendamas tenyškėia kalba parašė didoką veikalą „Materijali za Sanitarnata etnografija na Bulgarija“, kuris išleistas Sofijoje 1891 m. Šv. Ministerijos lėšomis. Veikalas esąs prasiplatinęs Europos mokslininkų tarpe ir tam veikalui mokslininkai duoda daug garbės.

Kokie elementai vyrauja J. B. raštuose? J. B. mokslininkas, istorikas-filologas, archeologas, etnografas, lyginamųjų kalbų ir tautų tyrėjas. Svarbiausi motyvai — lietuviybė, Lietuvos praeitis, lietuvių kalbos senumas. Jau Maskvos universiteto istorijos, filologijos fakultete klausydamas didžiųjų rusų kalbininkų profesorių Korso, Fortunatovo ir kitų paskaitų, įsigilino į lietuvių kalbos senumą ir savo tautos garbingą praeitį; tą praeitį tyrinėdamas virto tikru romantiku ir tą savo romantinę meilę visiems skelbė.

J. B. vienas iš tų, kurs dvasinės jėgos „iš praeities sėmė“ ir perkošęs per savo kilniais tautiniais jausmais banguojančią sielą, skelbė kitiems: mylėkime savo garbingą tautą, kuriai negėda prieš visą pasaulį pasirodyti.

Galima sutikti, kad J. B., kaip ir kiekvieno mokslininko, raštai yra „sausai“, trupučiuką nuobodokli. Jo literatūra — specialė mūsų universiteto humanitarinių mokslų fakulteto studijozams literatūra. Bet joje vyraujanti kilni lietuvių dvasia yra tas keliorodis, kuris ne vienam parodė kelią į tikrąją tautos širdį, grąžino prie tautinio aukuro klystančius.

Š. m. lapkričio 23 d. mirėdami garbingo patriarcho Dr. Jono Basanavičiaus 75 metų gimimo sukaktuves, įvertindami jo didėlius darbus, sakome: ilgiausių metų ir geriausios sveikatos dar ilgai, ilgai darbuotis visos tautos labui ir garbei!

A. Laimakys.

(„Liet. Uk.“)

Jūs Vaziuokite į Romą, ar Pas Rusijos Valdona

(Pašvenčiama smurtininkams).

Visas sviet's nusistebėjo
Siaučiant Lietuvoj fašistams,
Ir Lietuvą apgallėjo
Dukstant ten juodiems caristams.

Jūs klebonai pasiputę,
Meilę artymo sutrypę,
Spiaudot ugnimis padukę,
Atstovus tautos sumynę.

Vyskupai ir jūs klapčiukai
Ir davatkos rėkiant, bliaujat,
Barabanšėikai-carukai
Mūsų krašto rumus griaujat.

Jūs per prievartą užsėdot
Vargšei Lietuvai ant sprando,
Neapykantą pasėjot,
Savo tautą verget, spardot.

Jūs, ponuliai, užauklėti
Caro, popiežiaus klapčiukai,
O varguoliais nupenėti —
Suvilioti jūs litukais.

Oi jūs caro „generolai“,
(Šeštaeiliai „aficiariai“),
Oi jūs Romos akiumonai
Ir įvairūs bambalierai:

Jūs vaziuokite į Romą
Ar pas Rusijos valdoną!
Norit gal pas Abromą,
Ar pas sėbrą jūs šetoną?

Nekaltųjų užmušėjau,
Tu kariuomenę apdėrgiai!
O ministerių rinkėjau —
Tu del savęs šalį engiai!

Aukšinus valstybės sėmiai —
Kiek norėjai — imt galėjai,
Užsieniuos į bankus dėjai,
Su saviškiais bylinėjais!

Pasitraukit „geradėjai“,
Nusiimkit jūsų kaukę —
Jūs Lietuvos piktadėjai,
Tautos teismas jūsų laukia!

Observer.

Jau Tukstančiai Metų

(Aukauju įsigianiusiems klebonams).

Po pabaigai amžiaus į dangų mus kviečiat
gyvus jūs kišat į peklos nasrus.
Jau tukstančiai metų kaip žmogų jūs „šviečiat“
vargstančiam liepete kėsti vargus.
Kol spėkės nepleidžia iš peklos mes bėgkim,
steigkime rojų del gyvo žmogaus!
Gyvenant mokykimės patys, budėkim,
*stokim į kovą del buvio doraus.

Praėjo jau tukstančiai metų kaip plepat:
„Ponai, karaliai dievu išrinkti“ —
žmogelį kaip avį supančioje kerpat, —
jūsų kišeniai, pilvai prikimšti!
Nereik mums skriaudėjų su jų užtarėjais
darbas tebūna visų mūsų dalis!
šviesybė ir laisvė bus mūsų apginėjais,
kam mums mylėti mūsų rojaus vagis?

Iš vargdienų turto bažnyčias pastato —
klaupkis prieš kunigą melsk atlaidų.
Nors tukstančiai alksta ar miršta iš bado —
turtai jų, galė, garbė be saikų!
Žmogeli blaivykis, ir protą valykis —
širdys — tai mūsų bažnyčia šventa!
Teisingai gyvenki, su darbu dabykis,
laisvė minties jau tebūn apskelbta.

Jūs žudot, kankinat, o liepiat mylėti,
eiti su jumis, su priešais drauge;
skriaudas, neteisybę, melus užtylėti —
jūs kaip puotaujat — mes alkstam lauke.
Per amžius mes kentėm, o jūs viešpatavot,
turtuose ilgai jūs norit miegot.
Užmiršę jūs Kristų ramiai sau puotavot.
Laisvės ir laimės mums laikas ieškot!

Observer.

ŽMOGAUS SENOVĖ

Sekant H. Van Loon'ą,
paruošė V. K. R.

(Tąsa)

Laikui bėgant, ankstybuosius gyventojus sutarpi-
no savyje kito semitų tauta,
vardu aramijai. Patsai gi
miestas neatmainė savo po-
būdžio. Jis pasiliko, pergy-
venęs visas tas permainas,
vis svarbiu prekybos centru.
Jis buvo prie vyriausio ke-
lio iš Egipto į Mesopotami-
ją ir buvo tikrai savitės
kelionės atstu nuo Meditera-
no uostų. Jis nepagimdė
didelių generolų, valstybi-
ninkų, nei karalių. Jis ne-
užkariavo nei vienos mylios
teritorijos. Bet jis vedė
prekybą su visu pasauliu ir
teikė užvėją pirkliams ir
amatninkams.

Dalykai taip susidėjo,
kad Damaskas davė savo
kalbą didesniai vakarų Azi-
jos daliai.

Prekyba visados reika-
laudavo greitų ir praktiš-
kų susisiekimo tarp įvairių
tautų būdų. Senovės sume-
rų viniųraštis pasirodė ara-
majams pirkliams per sun-
kus. Jie išrado naują alfa-
betą, kurio pagalba buvo ga-
lima greičiau rašyti, ne kaip
senovės Babilono raštaženk-
liais.

Prekybos susirašinėjimą
sekė aramajų kalba. Ara-
majų kalba liko taip svar-
bi tais laikais, kaip šiais lai-
kais yra anglų kalba preky-
boje. Beveik visose Meso-
potamijos dalyse aramajų
kalba buvo vietos žmonėms
taip jau suprantama, kaip
ir jų prigimtių kalba. Kai
kuriose vietose aramajų
kalba pakeitė vietos žmonių
kalbą visiškai.

Ir kai Kristus skelbė sa-
vo mokslo minims, jis ne-
vartojo senovės žydų kal-
bos, bet kalbėjo aramajų
kalba, — senovės žydų kal-
ba, kuria buvo parašyti Mo-
žės Įstatymai, jau buvo pri-
miršta.

Aramajų įtaka per jų kal-
bą apėmė beveik visas tau-
tas, gyvenusias Mediterano
pasaulyje.

FINIKAI PRADEDA
KELIAUTI UŽ HO-
RIZONTO.

Pionierius paprastai yra
narsuolis, savo gimto žin-
geidumo vejamas pirmyn.
Galimas daiktas, kad jis gy-
vena kur prie aukštų kalnų;
čia pat gyvena ir tukstan-
čiai kitų žmonių. Jie visi
jaučiasi pasitenkinę ir ne-
nori pasitraukti nuo savo
kalnų. Bet pionierius nesie-
jaus laimingas. Jis nori
sužinoti, kas dedasi už kal-
nų, ką tie kalnai slepia nuo
jo akių. Jis norėtų sužino-
ti, ar už tų kalnų yra kiti
kalnai, ar slėniai. O gal te-
nai yra didelės jūros, ar gal
tyrlaukiai?

Vieną gražų rytą pionie-
rius apleidžia savo šeimą,
atsisako nuo savo pastogės
patogijų ir eina svetur.
Galimas daiktas, jis kada-
nors sugrįš papasakoti sa-
viškiems apie tai, ką svetur
matęs, ką regėjęs. Arba gal
liks kur nors puolantių, uo-
lų užmuštus, ar audros pūgų
nublokštus ir bedugnę? Ši-
toku atveju, žinoma, jis jau
nebegrįš prie savųjų, ir tik-
tai jo geri kaimynai, prisi-
minę jį, palinguos galvas ir
tars, „Gavo, ko norėjo. Ko

nepastiklo pas mus, juk jei
mums čia gera, ir jam ne-
buvo ko svajonėmis gyven-
ti...”

Bet pasaulis reikalingas
yra tokių žmonių. Jiems se-
nai išmirus, kiti žmonės
naudojasi jų atradimais, —
kartais tokiems pionieriams
ir paminklas, ko gera, pas-
tatomas.

Kur kas baisnesnis už auk-
štus kalnus yra siaurutė ho-
rizonto juosta. Ji rėdosi lig
ir pats pasaulio galas. Lai-
dangus susimylai ant tų, ku-
rie nueitį už tos juostelės,
kur dangus susisiečia su žeme,
nes ten — tamsybės,
pražūtis... Taip žmonės ma-
nydavo apie horizontą.

Per amžių amžius žmonės
po to, kai pradėjo statyti
savo valtes, laikėsi vis kuo
arčiausioji pažįstamų pajū-
rio krantų ir saugojosi pri-
plaukti horizontą.

Ir štai pasaulin atėjo fi-
nikai (kiti juos vadina foi-
nikais, finikiečiais ir ki-
taip), kurie nesibijojo nie-
ko. Jie nuplaukė tolyn, kur
jau nebe matė pažįstamų sa-
vo pajūrio krantų. Ir neil-
gai tetrukus ekeanas liko
ramiu prekybos vieškelio ir
dideli pavojaus už horizonto
pavirto tikrai pasaka vai-
kam gąsdinti.

Tie finikai jurininkai bu-
vo semitų kilmės. Jų pirm-
takumai gyveno Arabijos
tyrlaukiuose, kartu su ba-
biloniečiais, žydais ir kitais.
Bet kai žydai apsigyveno
Palestinoje, finikų miestai
jau buvo kelerių šimtmečių
amžius.

Finikai turėjo du preky-
bos centrus. Vienas vadino-
si *Tyras*, antras — *Sidonas*.
Jie buvo pastatyti ant aukš-
tų uolų ir žmonių buvo kal-
bama, kad niekas negalys tų
miestų paimti. Jų laivai
plaukiojo po visus pasaulio
kraštus, rinko Mediterano
pakraščiuose produktus ir
gabeno juos į Mesopotamiją
ir iš čia to krašto produktus
gabeno į Mediteraną.

Iš pradžių jurininkai lan-
kydavo tolimus Ispanijos ir
Prancūzijos pakraščius, kur
apsimainydavo su čiaabu-
vais produktais ir skubėda-
vo namo su javų ir metalų
kroviniais. Vėliau jie pra-
dėjo statyti gerai apgink-
luotus fortus išilgai Ispani-
jos, Italijos, Graikijos ir to-
limų Sicilijos salų pakraš-
čių.

Necivilizuoti laukiniai
Europos žmonės dideliu nu-
sistebėjimu žiūrėdavo į fi-
nikų fortus, kurie jiems at-
rodė dailūs ir brangūs. Jie
prašydavo finikų leidimo
gyventi arti fortų sienų, kad
galėjus matyti, kai į uostą
ateina dideli buriniai laivai.
Iš lengvo jie apleido savo
palapines ir pradėjo statyti
savo nedidelius medinius
namelius aplink finikų tvir-
torių. Tokiu būdu iš daugie-
lio prekybos tvirtovių išau-
go turgavietės visos aplin-
kės žmonėms.

Šiandien tokie miestai,
kai Maršailės ir Cadiz di-
džiuojasi tuo, kad juos iku-
rė senovės finikai. Tuo tar-
pu jų vyriausieji miestai
Tyras ir Sidonas suvirš du
tukstančių metų kai visai
pamiršti ir numirę ir, aiš-

kus dalykas, finikų nei vie-
no nebeliko.

Šitoks likimas tikrai liud-
nas, bet ir užpelnytas.

Finikai liko turtinga tau-
ta be jokių didelių pastan-
gų; jie žinojo, kaip reikia
protingai naudoti savo tur-
tus. Jie niekad nepaisė
mokslo, jie tepaisė pinigų.
(Daugiau bus)

Lietuvos Gyvenimo
IvairumaiMINISTERIO PIRMININKO
ATSAKYMAS Į INTERPE-
LIACIJĄ DEL LAPKRIČIO
21 DIENOS ĮVYKIŲ
KAUNE.

Ministeris Pirmininkas Sleže-
vičius. Gerbiameji Seimo na-
riai. Atsakydamas į patiektą
interpelaciją, aš turiu porą žo-
džių pasakyti del vieno kito da-
lyko toje interpelijoje, kurių
aš savo atsakyme visai neliesiu.
Ten yra paliesta prezidentūra,
ten yra paliestas pulkininkas
Velikis. Apie tuos dalykus aš
nekalbėsiu, nes jie visiškai ne-
atitinka tikrąsias, neturi nie-
ko bendra su tuo įvykiu. Ten
pavartoti tokie išsireiškimai,
kaip Muraviovas, Orževskis ir
t. t. Aš į tai taip pat neatsaki-
nėsiu, nes ir tie, kurie tai para-
šė, manau, sau netiki, nes para-
šė tai po valandos išpuodžio. Aš
atsakysiu į tą interpelaciją tik-
tai iš esmės.

Vos studentas Senkus ir kiti
pradėjo ruošti sekmadienį lap-
kričio 21 d. „aiškinti besiple-
čiančią krašte polonizaciją ir
bolševizaciją“, mieste jau pla-
čiai kalbėjo apie tos dienos mi-
tingą ir demonstraciją po mi-
tingo prie karo muzėjaus ir ki-
tose miestose dalyse. Einant to-
mis kalbomis, demonstrantai tu-
rėjo netik „ryžtis“, kaip plačiai
formulavo demonstracijos tiks-
lą „Tautos Valia“ prieš vyriausy-
bę, bet ir langus išdažyti
profesinių sąjungų butuose ir
šiaip asmenų. Del tų kalbų lap-
kričio 19 ir 20 d. sujudo darbi-
ninkai. Kilo jų tarpe apsigyni-
mo klausimas. Profesinių są-
jungų valdybos kreipėsi į apski-
ties viršininką, prašydamos ap-
saugos. Nors ji buvo joms už-
tikrinta, bet slapta darbinin-
kai ruošėsi ne tik ginti savo i-
staigų neliečiamybę, bet ir —
čia turimi pabrėžti — demonstra-
cijai įvykus, organizuoti at-
remti demonstrantus ir aktyviai
dalyvauti laukiamame sąmy-
syje. Esant tokioms visuome-
nės upo įkaitintoms sąlygoms,
bet koks provokacinis šūvis prie-
temos metu galėjo žymiai su-
kurdyti visuomenės tvarką ir
rimtį. Tuo vaduodamasis ap-
skrities viršininkas, vyresnysis
aprobuotas, neleido studentui
Senkui ir kitiems padaryti po
mitingo demonstracijos. Tai
buvo vienintelė priemonė laukia-
miems ekscesams išvengti. Ir
apie tai buvo jiems iš anksto
pranešta.

Administracija uždraudė de-
monstraciją — sako interpe-
liantai — bet neteisėtai. Klysta
interpeliantai. Gatvės demonstra-
cijų tiesioginiai nenumato mu-
sų įstatymai ir jos lengvai gali
sutrūkyti visuomenės tvarką.
Jei demonstracijoms taikyti su-
sirinkimų įstatymą, tai joms
reikia dviejų sąlygų: pirma, kad
jos nearydėtų viešosios rimties
(Konst. 16 §), ir antra, kad jų
tikslas ir vykdomosios priemo-
nės nebūtų priešingos valstybės
įstatymams (Susirinkimų įst.
§ 1). Iš to aišku, kad tos de-
monstracijos, kurios del susidė-
jusiu nepalankiu visuomenės er-
zinančių aplinkybių, gali išsiau-
kti visuomenės tvarkos ardymą,
negali būti teisėtos. Protesto
demonstracija, vienu iškelta
gatvėje, gali išsiaukti kitų, ne-
pritariančių aniems, kontrapro-

testą ir nuvesti iki susidūrimo.
Del to administracija, žinodama
visuomenės grupių upą ir nu-
matydamą tokių jų susidūrimą,
bei palaikyti, yra ir bus trum-
pas ir aiškus: Vyriausybė jo-
kios kovos nei prieš tautinai,
nei prieš valstybiniai nusista-
čiusią visuomenę nevedė, neve-
da ir neves (dešinėj triukšmas.
Kairėj plojimas), nes tai reikš-
tų kovoti pats prieš save. In-
terpeliantai nori monopolizuoti
tautybę ir valstybingumą. Vy-
riausybė griežtai prieš tai pro-
testuoja. Dabartinė vyriausy-
bė ir ją sudariusioji Lietuvos
visuomenė visuomet stovėjo
tautos idelau sargyboje ir ne-
mažiau už interpeliantus visu-
met gynė ir gins tautos neprik-
lausomybę (dešinėj triukšmas.
Kairėj plojimas). Skambutis
tvarkon). Tam įrodymai kad ir
1919 metų kovos del Lietuvos
laisvės. Bet visiems kursty-
tojams, nors jie būtų ir iš de-
šinės, vyriausybė taikins tą pa-
tį saiką, kaip triukšmadariams
iš kairės yra jau pritaikiusi.
(Kairėj plojimas. Dešinėj juo-
kas) Vyriausybė neleis jokių
demonstracijų, kurios turės tik-
slo visuomenės tvarką ir rimtį
ardyti, kurios valstybės reikalus
nori spręsti jėgos pagalba gat-
vės kovoje. Prieš jėgą vyriau-
sybės visuomet mokės pastatyti
jėgą ir atremti bet kokį pasikė-
sinimą prieš esamą teisėtą tvar-

Ne vien mūsų vyriausybė va-
duojasi tokiomis sumetimais,
spręsdama demonstracijų leidi-
mo klausimą. Ji išsina iš admi-
nistracijos esmės, uždėtų jai
prievolių ir teisų. Juos mes
matome ir kitose valstybėse.
Šiomis tik dienomis mes skaitė-
me telegramas iš Paryžiaus ir
Berlyno apie administracijos iš-
sklaidytas neteisėtas demon-
stracijas gatvėse. Ne kita prak-
tika vadovavosi ir buvusioji
krikščionių demokratų vyriausy-
bė. Administracija, turėjo
ne tik pagrindo, bet ir teisės už-
drausti demonstraciją (Iš deši-
nės: Neturėjo teisės). Kaip
Senkus ir kiti reagavo į tai? Jie
nutarė — sako interpeliantai —
gerbdami nors neteisėtą pare-
dymą eisenos nedaryti ir susi-
rinkti prie žuvusiųjų paminklo
paprastu būdu. Įvykiai vienok
rodo ką kita. (Toliau minimi
tie patys demonstracijos fak-
tai, kuriuos jau pora atvejų
skelbėm, todėl juos apleidžiamė.
„T.“ Red.).

Demonstracijos metu buvo
sulaikyti 23 asmenų, kurie kur-
stė, kohojos ir puolė policiją
su lazdomis. Jiems surašyta
protokoliai, pravešta kvota ir
byla perduota ypatingai svar-
bioms byloms tardytojui.

Taip atrodo faktų šviesoje in-
terpeliantų tvirtinimas, kad
studentai Senkus ir Ko ramiai,
paprastu būdu ėjo prie žuvusių
paminklo. Taip tai jie pagerbė
vyriausybės pareidymą ir karžy-
gių vietą, bauriais žodžiais ko-
liodami iš ten policiją, stovėju-
siai gatvėje. Taip tai jie paro-
dė pavydžius visuomenės tvar-
kos ir drausmės.

Jei demonstracijoms taikinti
susirinkimų įstatymą, tai kad ir
esant policijos reikalavimui ne-
teisėtam, galima buvo tą poli-
cijos atstovų reikalavimą apskus-
ti taikos teisėjui, bet reikalavi-
mas turėjo būti išpildytas. Šiuo
atveju vienok įvyko ne nepa-
rastas neišpildymas policijos rei-
kalavimų, bet ir protesto de-
monstracija prieš teisėtą vy-
riausybės pareidymą, padaryta
nusikalstamas, kurio žymės nu-
matyta B. S. 3 p., 129 str.

Vyriausybė randa, kad poli-
cija šiuo atveju sąžiningai ir
prideramai ėjo savo pareigas,
kad ir jos organas „Rytas“ yra
pripažinęs. Jeigu tardymas, ku-
rį dabar veda ypatingai svar-
bioms byloms tardytojas, neti-
kėtai parodytų vienok, kad ku-
ris nors policininkų besklaidy-
damas minia pasielgė neteisėtai
arba parodė bereikalingą žiau-
rumą, tai toks policininkas at-
sakys už tai lygiai kaip ir tie,
kurie sužeidė 7 policininkus ir 6
jų arkliaus.

Koks buvo tikslas daryti vy-
riausybės uždraustą demonstra-
ciją? Iš visų davinų vyriausy-
bė turi pagrindo manyti, kad
demonstracijos organizatoriai
rupėjo sukurstyti demonstrian-
tus, išsiaukti jų susirėmimą su
policija, sudaryti viešą skanda-
lą ir paskui naudoti jį toles-
niams savo tikslams — kelti ne-
rimą visuomenėje ir išnaudoti ją
savo partinei kovai su vyriausy-
be ir ją palaikančiomis partijo-
mis. Opozicija iš anksto ir at-
virai kurstė visuomenės upą sa-
vo spaudoje.

Sekmadienį jau šėjo į gatvę.
Ne pati išėjo; vieton savęs ji
pasistatė demonstruoti neva
„tautiškai ir valstybiškai nusi-
tačiusią jaunomenę“, lazdomis
ginkluotą.

Vyriausybės atsakymas pro-
vokuojantiems visuomenėje ne-

rimą ir ekscesus, kurstantiems
politiniai — neatsakomingsus gai-
valus neigti vyriausybės pare-
dymus viešajai tvarkai ir rami-
bei palaikyti, yra ir bus trum-
pas ir aiškus: Vyriausybė jo-
kios kovos nei prieš tautinai,
nei prieš valstybiniai nusista-
čiusią visuomenę nevedė, neve-
da ir neves (dešinėj triukšmas.
Kairėj plojimas), nes tai reikš-
tų kovoti pats prieš save. In-
terpeliantai nori monopolizuoti
tautybę ir valstybingumą. Vy-
riausybė griežtai prieš tai pro-
testuoja. Dabartinė vyriausy-
bė ir ją sudariusioji Lietuvos
visuomenė visuomet stovėjo
tautos idelau sargyboje ir ne-
mažiau už interpeliantus visu-
met gynė ir gins tautos neprik-
lausomybę (dešinėj triukšmas.
Kairėj plojimas). Skambutis
tvarkon). Tam įrodymai kad ir
1919 metų kovos del Lietuvos
laisvės. Bet visiems kursty-
tojams, nors jie būtų ir iš de-
šinės, vyriausybė taikins tą pa-
tį saiką, kaip triukšmadariams
iš kairės yra jau pritaikiusi.
(Kairėj plojimas. Dešinėj juo-
kas) Vyriausybė neleis jokių
demonstracijų, kurios turės tik-
slo visuomenės tvarką ir rimtį
ardyti, kurios valstybės reikalus
nori spręsti jėgos pagalba gat-
vės kovoje. Prieš jėgą vyriau-
sybės visuomet mokės pastatyti
jėgą ir atremti bet kokį pasikė-
sinimą prieš esamą teisėtą tvar-

ka. (Kairėj plojimas. Balsai
iš dešinės: gėda, gėda).
(„Liet. žinios“)

PROFESINĖS SĄJUNGOS
NEKLAUSO SAVO CENT-
RO VALDYBŲ.

Kaunas, gruod. 10 d. — Lie-
tuvos komunistai tikslu užval-
dyti profesines sąjungas „Vie-
nybės Komiteto“ vardu ant 1 ir
2 d. sausio mėnesio 1927 m.,
terpeliantai nori monopolizuoti
tautybę ir valstybingumą. Vy-
riausybė griežtai prieš tai pro-
testuoja. Dabartinė vyriausy-
bė ir ją sudariusioji Lietuvos
visuomenė visuomet stovėjo
tautos idelau sargyboje ir ne-
mažiau už interpeliantus visu-
met gynė ir gins tautos neprik-
lausomybę (dešinėj triukšmas.
Kairėj plojimas). Skambutis
tvarkon). Tam įrodymai kad ir
1919 metų kovos del Lietuvos
laisvės. Bet visiems kursty-
tojams, nors jie būtų ir iš de-
šinės, vyriausybė taikins tą pa-
tį saiką, kaip triukšmadariams
iš kairės yra jau pritaikiusi.
(Kairėj plojimas. Dešinėj juo-
kas) Vyriausybė neleis jokių
demonstracijų, kurios turės tik-
slo visuomenės tvarką ir rimtį
ardyti, kurios valstybės reikalus
nori spręsti jėgos pagalba gat-
vės kovoje. Prieš jėgą vyriau-
sybės visuomet mokės pastatyti
jėgą ir atremti bet kokį pasikė-
sinimą prieš esamą teisėtą tvar-

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Dr. K. Grinius, nors kalėjime,
buvo karštai sveikinamas Chi-
cago lietuvų. Padarytas Lie-
tuvų perversmas sukėlė audrą
protestų.

Senas, pražilęs Lietuvos vei-
kėjas Dr. K. Grinius buvo iškil-
mingai pagerbtas gruodžio 17 d.
vietinė auditorija, dalyvaujant
dvim šimtam žymesnių darbuo-
tojų. Jo didelis poveikslas, pa-
kabintas ant sienos tarp Lietu-
vos ir Amerikos vėliavų, arčiau
priminė išvaizdą ir budą to bran-
gus visai lietuvių tautai as-
mens. Linkėjimams ir sveikin-
imams nebuvo galo. Atėjo be-
veik dvylikta valanda nakties, o
pareikimų tiktai pusė teisklau-
syt. Rengimo komitetas pa-
siuntė Kauną telegramą, bet
delei susidėjusių aplinkybių ne-
sitikima, kad jina būtų gauta.

Pranešimai apie nuvertimą
Lietuvos valdžios sujudo ch-
cagiečius. Su maža išimtimi
komunistų ir klerikalų, visi
smerkė tą nelabą žingsnį, kurs
sutęs mūsų tėvynės vardą ir
suterino ją su Meksika, Kina
ir Lenkija, kur pilietiniai ka-
rai ir riaušės yra nuolatinis ap-
sireiškimas.

Sandariečiai yra nusistatę ko-
voti iki paskutiniųjų su konstitu-
cijos laukytojais. Lietuva gali
būti laiminga tik tuomet, kada
ją valdys išrinktieji žmonių at-
stovai, o ne politiniai šarlatanai.

Katalikiškas „Draugas“ palei-
do vėl savo įnirtimus ir šaukia,
kad laisvamaniai-sandariečiai jų
draugai rengės parduot Lietuvą.
Palaik, brolai. Su tokiais ap-
kaltinimais nesiskubink, kuomet
paties sąžinė negryna. Sanda-
riečių draugai Lietuvoje, ir turė-
dami progų, nepakėlė ginklo
prieš teisėtą krašto valdžią ir
nemetė kalėjimam užstarnavu-
sų tautai vyrų. O ką padarė
jais, veidmainingi Kristaus sekė-
jai? Šautuvo pagalba išvaikė
tautos atstovus. Nakties laiku
konspiravot grobni valdžią,
kuri Lietuvos žmonių nuospre-
džiu buvo jums atimta. Patį
Dr. K. Grinių ir kitus, suėmė
be jokio perspėjimo ir privertė
atsisakyti, grasindami pilietiniu
karu. Už šiuos darbus, katali-
kų vadai, jurs ne tik teks nu-
kentėti patiems, bet istorija dar
nušios iš Lietuvos paviršiaus
ir visą jusų tarsią minia, kad

Lietuvių Masinis Mitingas,
J. Šmotelis,
pirmininkas.

Protesto rezoliucija prieš Lie-
tuvos klerikalų-fašistų smurto žy-
gius, padarytus prieš teisėtą
Lietuvos valdžią.

Gruodžio 17 d. Amerikos lie-
tuvius pasiekė pirmos žinios,
pranešamos apie įvykius Kau-
ne. Vėlesnės žinios patvirtino

pirmuosius pranešimus, kad iš
anksto susiorganizavusi klerika-
lų-fašistų smurtininkų ginkluo-
ta jėga nuvertė teisėtą Lietuvos
valdžią, tai Amerikos lietuviai
tokiu jų žygiu labai pasipiktino.

Lietuvių Moksleivių Susivie-
nijimo Amerikoje 2 kuopa, lai-
kydama mėnesinį savo susirin-
kimą, gruodžio 18 d. 1926 m.,
K. Semaškos bute, 1834 Waban-
sia Ave., Chicago, Ill., nutarė
viešai pareikšti griežčiausį savo
protestą prieš smurtininkus,
motivuodama tai šiais faktais:

Kadangi Amerikos lietuviai
yra nemažai prisidėję moraliai
ir materialiai prie įsikurimo Lie-
tuvos nepriklausomybės, tai A-
merikos lietuviai pripažįsta tik-
tai demokratine Lietuvos val-
džią, išrinktą visuotinu krašto
žmonių balsavimu;

Kadangi Lietuvos klerikalų-
fašistų „šulai“, kartu su tauti-
ninku A. Smetona, smurto būdu
padarė coup d'etat prieš demo-
kratinę ir teisėtą Lietuvos val-
džią, ir tai tokiu momentu, ka-
da visa Lietuva rengėsi švęsti
Dr. K. Griniaus 60 metų gim-
imo ir jo darbuotės jubilėjų, to-
del

Liet. Moks. Susiv. Am. 2 ku-
pa griežčiausiai protestuoja
prieš Lietuvos klerikalinių fa-
šistų žygius, padarytus gru-
džio 17 d. ir nuvertimą valdžios
smurto keliu;

Taip jau mes smerkiame A-
merikos lietuvių klerikalų spaudą,
kuri remia Lietuvos fašizmą ir
jų žygius prieš demokratine
Lietuvos valdžią;

Pagalbos, LMSA. 2 kp. kvie-
čia Amerikos lietuvius kurti
bendrą komitetą visose lietu-
vių kolonijose protestui prieš
Lietuvos klerikalinius fašistus,
kurie siekia diktatorus keliu
demoralizuoti Lietuvos Respub-
likos demokratybės principus ir
pakenkti Lietuvos gyvybei, ir
Tegul bus nutarta: šia rezoli-
uciją perspausdinti savo orga-
ne „Moksleivių Keliuose“ ir ki-
tuose progresyvių lietuvių laik-
raščiuose.

Kuopos valdyba:
M. J. Šileikis, pirm.
J. Kaulinas, rašt.

CLEVELAND, OHIO.
Katalikų parengimas.

Antrą dieną Kalėdų, 26 gru-
džio, Liet. svetainė įvyko A.
L. R. Kat. Fed. 22 skyriaus pa-
rengimas. Perstatė „Laisvą
Lietuvą“ ir „Vilniaus Kanky-
nė“. Tie du „veikalai“ neturi
nė jokios tikros prasmės ir jų
negalima vadinti veikalėliais, o
tik deologais. Tokie perstaty-
mai vien tik žemina lietuvių;
naudos jokios nėra nors ir tam
sausam katalikui.

Kalbėjo koks tai žaliaduonis,
kuris neseniai sugrįžęs iš Lie-
tuvos. Jis nėra kalbėtojas, bet
apie pusvalandį laiko kalbėjo.
Jo kalba kai rezginės. Matyt,
yra prisigėręs kunigiskos dvas-
ios daugiau, negu katalikui rei-
kia. Tarpe nesamoniškos kal-
bos, išvadino — vagiais, žulikai-
s ne tik jau komunistus, bet visą
buvusią Lietuvos koalicinę val-
džią. Ir tik delei to valdžia da-
bar tapus nuversta. Girdi:
„Dabar bus Lietuvoj laisvė vi-
siems lietuviams. O socialistus,
komunistus ir kitus Lietuvos
priešus, dabartinę Lietuvos val-
džią sukiš į kalėjimus, o kitus
sušaudys, pakars“. Ar ne puiki
„bus“ laisvė!...

Paskui sekė S. Greičienės
dainos, kuri sudainavo gerai po-
rą dainelį, tai paskiaus buvo
išsiauks dar tris kart. Ir V.
Greičius su duktere skambino
piano duetą. Duetas skambėjo
neprastai. Taipgi Greičiutė
skambino piano solo — skambi-
no vidutiniai.

Ant galo kalbėjo medicinos
studentas A. Kalvaitis. Jis ka-
bėjo apie organizavimą jaunio-
lių. Bet nieko gero nepasakė.
Tik papeikė senuosius kalbėto-
jus ir jų darbus.

"Aš nežinau, kaip tokie „kalbėtojai“ drįsta kalbėti ir atstoti prieš publiką, kurie nemoka žodžių nuo žodžio atskirti. Tokių kalbėtojų gadinė jau praeityje pasilikus už 15–20 metų.

Publikos buvo apie 60 programų klausant. Ant šokių ir medaig atėjo, ypatingai merginų.

Beje, buvo garsinta, kad dainuos „vyru kvartetas“. Nedainavo. Vieni sako, kad kvartetas „šaltį pagavo“, o kiti — bukus „munšinas pagavo“. Kaip Kalėdos, tai gal but paskutinis tvirtinimas teisingesnis.

Prie to turiu priminti, kad pirminkas atsiskė pagarsinti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 14 kp. rengiamą teatrą. Na, katalikai vadinasi lietuviais, o tikro lietuvių Susivienijimo parengimų negarsina. Bet katalikai yra ne Lietuvos lietuviai ir ne Lietuvai priklausanti; priklauso Romai, Italijai, nes ir vadinasi: Rymo Katalikų Federacija. Kuomet katalikai vadina Susivienijimo Lietuvių Amerikos narius žydais, tai mes pilnai galime juos vadinti italais, todėl, kad jie tiki daugiau Romai, negu Lietuvai.

Tarpe pirmos Kalėdų dienos ir antros, naktį, tiek daug prisnigo sniego, kad gatvės tūrejo sustot. Buvo paleista į darbą visos bėgus valomos, šluojamos ir kitos mašinos, bet sniegas ir tas sustaptė. Naktis buvo baisi, ypatingai tiems, kurie nuo Publik skvėro iki E. 30-tos gatvės gatvėkarių važiuo 5-kias valandas, o paskiaus tūrejo aplėst gatvėkari. Aš irgi buvau tame tarpe ir nuo 30-tos gatvės iki 65 ir Addison Rr. ėjau pėsčias iki gavau „bum ride“.

V. J. Z.

DETROIT, MICH.

Protesto rezoliucija prieš Lietuvos fašistų smurtą.

Remiantis vėliausiais pranešimais iš Lietuvos, jog ten įvyko fašistinis sukilimas, kurio tikslas panaikinti visas pilietines teises ir atsteigti dvarponių ir kunigų viešpatavimą Lietuvoje, gražinti dvarininkams dvarus ir pavergti Lietuvos liaudį dvarininkų, kunigų ir Lenkijos imperialistų naudai.

Todėl mes, Detroito lietuviai darbininkai, skaičiuojame 300 ypatų, susirinkę laisvamanių kuopos koncertan, gruodžio mėn. 19 d., 1926 m., I. A. S. svetainėje, 24-th St. ir Michigan Ave., išklaušę pirminko pranešimą apie Lietuvos įvykius, ir jau žinodami kas aukščiau pažymėta, tad

Šiuomi griežtai pasmerkiam tokį klerikalinių Lietuvos fašistų žygį, ir pasizadame visokiais budais kovoti prieš fašistinį elementą Lietuvoje.

Moraliai ir materialiai mes remsiame Lietuvos darbininkus ir biednuosius valstiečius jų kovoje prieš dvarininkus kapitalistus, prieš kunigiją ir įvairius išnaudotojus.

Tai juokų ir Satyras mėnesinis didelis žurnalas. Jame telpa daugybė juokų, juokingų dainų, paveikslų ir linksmų pasisakymų. Skaityk „Rimba“ visada bus linksmas. Prieš kiekvieną idėjęs į konvertą gausi vieną numerį. Prenumerata metams tik \$1.00. Moterims ir merginoms „Rimba“ irgi reikalingas. Reikalauk sekančių antraščių:

RIMBAS

3 Bateman Pl., So. Boston, Mass.

Šalin fašistus — Smetoną, Voldemarą ir visus kitus! Šalin kruvinieji klerikalai — Romos ir Lenkijos imperialistų agentai!

Te gyvuoją darbininkų ir valstiečių laisvė Lietuvoje!

Te gyvuoją darbininkų ir valstiečių vienybė kovai prieš fašistus.

Susirinkimo pirmininkas — Kazys Tomašūnas.

P. S. Šią rezoliuciją susirinkusioji publika priėmė atsistojimu ir vienbalsiai, t. y. priešingo nebuvo nei vieno. K. T.

STRAIPSNIS 208.

Diegliai.

Perdidelis skaičius motinų skaito dieglius „reikalingu piktui“. Tai visai nėra priprastas dalykas, o dažnai gali būti ženklas rimtos ligos.

Diegliams priežasčių gali būti daug. Gali būti, kad perstaiga atvėsinai kūdikio valgi. Neprisilaikydama laiko penėjimui kiekio taigpi gali būti priežastis.

Tinkamas maistas yra labai svarbus kūdikiui gaunamam diegliui. Netinkamas penėjimas gali sukelti viduriukus, kas savo keliu suteikia dieglius.

Jei tavo kūdikis turi dieglius, pažiūrėk ar kas jo pilvuko neveržia pirmiausia. Lai rankutės ir kojukės būna šiltai. Dažnai, šilto vandens atsigėrus arba šilto vandens vonia ant pilvuko uždėjus, diegliai praeina.

Jei tas negelbsti, pasirodąvyk su gydytoju. Niekad neduok vaistų be daktaro patarimo.

Ypatingai prižiūrėk, kad visi žindukai ir bonkūtės būtų švarios, taip, kad pilvas negalėtų užsikrešti.

Pasirenkanti kūdikiui maistą vartok tokį pieną, kuris saugus ir liuosas nuo blėdingų mikrobų. Eagle Brand Kondensuotas Pienas yra saugus maistas ir sykiu sotas.

PAIN-EXPELLERIS yra Geriausia vaistu nuo paprastų peršalimų, reumatiškų skausmų, ir palengvinamas skaudamiesiems ir geliančioms muskuliams. Tikrasis pažymėtas Inkaro vaistabaknelis. 35c — vaistinėse — 70c. F. A. D. RICHTER & CO. Berry & So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Ar Tamsta ieškai žinių, gimstančių kasdien įvairiose pasaulio dalyse, kaip tai: politiniai perversmai, streikai, revoliucijos, moksliniai išradimai, taipgi žinių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir apie Lietuvos padėtį, — tai skaityk „Naujienas“ kasdien — rasi.

Tukstančiai Amerikos lietuvių skaito „Naujienas“ kasdien; šimtai „Naujienu“ kasdien yra išsiunčiama į Lietuvą ir kitas dalis svieto, kur lietuvių gyvena. Lietuviai myli „Naujienas“, nes „Naujienu“ nuoširdžiai tarnauja lietuvių visuomenei.

Todėlgi kviečiam ir Tamstą tuoj užsisakyti dienraštį „Naujienas“ — kaina: Amerikoje metams — \$7, pusmečiui — \$3.50, trims mėn. — \$1.75. Į Lietuvą ir kitas dalis svieto: metams — \$8, pusmečiui — \$4, trims mėn. — \$2. Pinigus už prenumeratą siųskite šių adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

„Žmonijos Istorija“

SU DAUGYBE PAVEIKSLŲ, 620 PUSLAPIŲ DIDUMO, TVIRTAIS AUDIMO VIRSELIAIS, \$2.25, SU PRI-SIUNTIMU.

Visi, kas iki gruodžio 31 dienos pareikalaus šios knygos ir prisiųs \$2.25 gaus ją tuojau.

Nors šis pasiūlymas duodamas iki galo šių metų, bet neteškit ilgai su savo pareikalavimu, nes knygos gali tuoj išsibailti, kadangi greitesni pirmiausia išsirs, ypač už šią žemą kainą — \$2.25. Paskelbus „Dirvoje“ šią mūsų pasiūlymą, su kiekviena diena užsakymai plaukia. Yra išspausdinta keli šimtai „ŽMONIJOS ISTORIJO“ daugiau, negu reikia prenumeratoriams išdalinti, bet netekim kad ilgai jų tėsės.

„ŽMONIJOS ISTORIJA“ yra populiarška ir yra tai įžanga į visuotinę istoriją, palengvinanti suprasti jai toliau istoriją studijuoti. Tai yra darbininkui rašyta istorija, kuris neturi daug laiko studijuoti didelių plačių knygų toms.

„Dirva“ pasiūlymė išleidimui tokio svarbaus veikalą — darbo žmoni istorijos — ir pasiūvenčia toliau, norėdama kad ku- daugiausia žmonių tą knygą gautų. Šis „Dirvos“ Jubiliejaus metas duoda progą visiems gauti tai ko niekad daugiau už tokius pinigus negaus. Nelaikit žlugti!

„DIRVA“

6820 Superior Ave. CLEVELAND, OHIO.

Reikalaukit dykai „Dirvos“ numerio pamatymui.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra geriausia apdraudus ir pašalpos organizacija.

ATMINK SAVUS LIETUVOJE

SUTEIKITE JIEMS DOVANĄ

“SANDARA”

SAVAITINĮ LAIKRASTĮ

Jei norite, kad jūsų giminės pažintų pasaulį, sužinotų kaip lietuviai svetur gyvena, tai nevilkinant užrašykite jiems laikraštį „Sandara“, už tai bus jums dėkingi. Gaus kas savaitę naujausias pasaulines žinias, geriausių Lietuvos ir Amerikos rašytojų straipsnių, apsakų, eilių ir juokų.

„SANDAROS“ prenumerata metams: į Lietuvą \$3.00; Amerikoje \$2.00. Vieną numerį pasiūlymėjimui siunčiame dykai. Kreipkitės sekančių antraščių:

„SANDARA“

327 E Street,

So. Boston, Mass.

NAUJOS KNYGOS

GAUNAMOS „VIENYBES“ KNYGYNE

VIREJA. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairius valgiai.
MAISTAS ir VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedero \$1.50
Mokykloms ir šeiminiškėms vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių surašymo. Surašyta visi Lietuvos kaimai, vienkieniai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir artčiausias paštas.
BUK MANDAGUS! \$1.00
Praktiškas vadovėlis elgimosi, parodantis, kaip reikia mandagiai elgtis įvairiuose gyvenimo reikaluose.
LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA 50c.
Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu. Išleistas 1926 metais.
NAMŲ RUOŠOS VADOVĖLIS 55c.
Namų darbai, naminių sąskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.

V I E N Y B Ė

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRASYK

“AMERIKOS LIETUVIŲ”

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasisakymų, naudingų mokslinių straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

“AMERIKOS LIETUVIS”

14 Vernon Street,

WORCESTER, MASS.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotą Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsirasysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina ————— \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,

307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

TIKTAI
SLA.
Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai — po \$1.00; paausuoti — po 50c. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. per siuntimui registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paausuoti 50c

VYRIŠKI SU SRUBELIAIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos-pečetis

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečetės, išpaudžiamos 1 popierą \$5.00
Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui — po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liūsų lakštų sistema su drutais audimo apdais su raktu ir 50 lakštų parsiudoda tikta už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiam.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ugyti viršui pabriežtus kuopoms būtinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

PROTESTO PRAKALBOS.

Sausio 15 d., šeštadienį, Miller's Grand Assembly Sve-tainėje įvyks milžiniškos prakalbos protestui Lietuvos fašistų-smurtininkų žygius, nuvertiant buvusią Lietuvos valdžią. Prakalbas rengia suvienytomis įėjomis Brooklynio socialistai ir sandariečiai. Kalbės: „Naujie-nų“ redaktorius, p. P. Grigaitis, Adv. F. J. Bagočius, Dr. M. J. Vinikas, ir kiti vietiniai kalbė-tojai.

Kviečiama Brooklynio ir apy-linkės lietuvių kaskaitingiau-siai atsilankyti.

Prakalbų tikslas aiškiai nu-šviesti dabartinę padėtį Lietu-voje ir išnešti protestas priešais fašistų biaučius žygius mūsų tėvynėje.

Rengėjai.

LIETUVIŲ OPERETĖS DR-
JOS NAUJAS PARENGI-
MAS.

Operetės Draugija darbuoja-si nenuilstančiai. Praeitų me-tų sezono pasizymėjo keletu gražių parengimų. Ypač neu-mirštinės atminties paliko pa-rengimas operetė „Laima“. Ši metų pirmuoju operetės parengimu bus Pr. Bajoro keturių veiksmų drama „Motina“, kuri bus vaidinta Vasario-Febr. 6, 1927, Transfiguration Hall, Hooper Str. ir Marcy Ave. (Vienas blokas nuo Broadway ir Hewes Str. El. Stoties). Du-rys atdaros 3:30, pradžia 4:30 val. po piet. Vaidins pasizymėję Operetės Dr-jos vaidylos: Kriauciūnas, Valentis, Kručas, Lapė, Steins, Teiberiūtė, Bacevičienė, Mikalauskas, Janavičiūtė, Ven-slovaitė. Tarpakčiuose bus ir koncertinė programo dalis; dai-nuos M. Strumskienė, M. Česnavičiūtė, K. Saurusaitis, piano solo skambins p-lės A. Kriauciūnaitė ir O. Beržičiūtė.

Drama „Motina“ paimta iš Amerikos lietuvių gyvenimo, la-bai lengvai suprantamas mūsų gyvenimo vaizdas ir kadangi ši veikalą vaidins augščiaū minė-ti vaidylos tikimasi gražiaus-smagaus vakaro. Prie to, šis vakarėlis rengiamas 20 metų sukaktuvėms K. Kriauciūno dar-bavimosi lietuvių scenoje. Pub-likai patartina šin vakarą jau iš anksto rengtis, jį, skaitlingai lankyti ir gražiai atžymėti šias sukaktuves-jubilėjų.

Reporteris.

GRAŽUS GLOBIEČIŲ VA-
KARĖLIS.

Naujų Metų sutiktuvėms „Vienybės“ Sve-tainėje Globietės surengė gražų vakarėlį. Žmo-nių susirinko gražus būrelis ir smagiai laikas praleista. Be skanios vakarienės ir šokių iš-pildyta ir koncertinė programo dalis. Šią dalį atliko šie artištai-mėgėjai: K. Kriauciūnas, M. Žemaičiūtė, K. Saurusaitis, A. Kriauciūnaitė, M. Miltakiūtė, E. Vyziūtė, A. Vyziūtė, V. Vyziūtė, A. Žarskytė, J. Bagdoniūtė, K. Bagdonas ir kiti.

Kadangi svečių buvo pusėti-nas skaičius, tikimasi, jog ir penktą galės likti. Visas pilnas bus skirtas Lietuvos našlaičių šelpimui.

Buves.

ALKOHOLIO AUKOS NEW
YORKE.

Prohibicijos „pasekmės“ be-ne labiausia atsižymi New Yorko didmiesty, kur bėgy pra-eitų metų nuo alkoholio žuvo 750 žmonių. Praeitais, 1925, metais panašų aukų buvo kiek mažiau, būtent 682 ypatos. Todel šiais, 1926, metais nuo alkoholio žuvo 68 ypatos dau-giau, negu 1925 metais. Nuo pat pradžios prohibicijos ma-žiausią aukų skaičių nunešė 1910 metai, kuriuose žuvo tik 98 žmonės, Bėgy tik-ką praėjus

šių švenčių — Kalėdų ir Naujų Metų — New Yorko alkoholiu pasisėnavo 41 ypatą. Ligoninėse susirgusių ir alkoholiu už-sinuodijusių randasi apie 250.

RAUPLĖS KINGS COUNTY
LIGONINĖJ.

Sausio 2 d. 2,000 žmonių susi-rinko prie Kings County Ligo-ninės, idant aplankius ten savo esančius gimines-ligoniū. Ta-čiaus iš tų 2,000 ypatų tik pen-ki įėjo vidun. Priežastis — li-goninė yra pasireikšusi rauplių liga ir visa ligoninė dabar padė-ta po drausme (guarantine). Ligoninės valdyba pareiškė, jog vidun, savo giminių aplan-kyti, gali įeiti tik tie, kurie su-tinka įsiskiepyti. Su tokiu pa-reiškimu sutiko tik 5 ypatos ir tik šie įleisti vidun. Likusieji gi grįžo namo, nešini atgal do-vašelės, kurias buvo savo my-limiems ligoniams atnešę.

Minima ligoninė yra didžiau-sia šios rūšies įstaiga Brooklyn-e, kur pastaru laikų randasi 1,800 ligonių.

SLA. 76 KUOPOS SUSI-
RINKIMAS.

SLA. 76 kuopos metinis susi-rinkimas įvyks 15 d. sausio, 7 val. vakare, 33 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. Kviečiami visi nariai ir narės atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1927 metams. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų apsvasty-mui. Neužmirškite atsivesti ir savo draugus prirašyti prie SLA. 76 kuopos.

J. Šlikas — sekr.

TIKINTIEJI REIKALAUJA
DORŲ IR NEPOLITIKUO-
JANČIŲ KUNIGŲ.

Pagramančio parapijos pro-tesas prieš vyskupo Staugaicio politikavimą. Užuojauta arki-vyskupui Karevičiui. Parapija neįsileido vysk. Staugaicio pas-kiro klebono ir reikalauja gra-žinti nepolitikuojantį kunigą. Visi katalikai kviečiami sudrau-siti politikuojančius kunigus.

Pagramantis, Tauragės ap-skricio. Pagramančio kleb. kun. Br. Sondas neagitavęs iš sakys-los ir šiaip už klerikalus ir ne-uzsiėmęs bendrai jokia politika vyskupo Staugaicio iškeliamas filijon „pasitaisyti“.

Parapijiečiai skaičiuje 1,500 žmonių pasiuntė vyskupui raš-tą, kad paliktų kleboną, tačiau i-tą neatsižvelgta, gruodžio mėn. pradžioj atsiųsta kun. Žebraus-kas perimti klebonystės. Zmo-nės sužinoję, kad vyskupas ne-siskaito visai su tikinčiųjų no-rais, išrinko net komitetą baž-nyčiai ginti ir kun. Žebrauską, neįsileidę, pasiuntė atgal.

Š. m. gruodžio mėn. 8 d. per atlaidus buvo viešas parapijos susirinkimas, kame apsvarsčius klebono iškelimą ir paklausus minios 1,500 žmonių, ką turi prieš senąjį kleboną, — neišsi-rado nė vienas. Tad tikintieji išnešė tuo reikalu griežtą rezoluciją, vienbalsiai priimtą.

Svarbiausia nenorima išleisti kun. Sondas, kad jis nepoliti-kuoja, visiems lygus ir teisin-gas.

V. Krivė.

Pagramančio parapijiečių re-
zoliucija.

1926 m. gruodžio mėnesio 8 d. mes Tauragės valsčiaus, Pagramančio parapijos (1,500 žmonių) katalikai, apsvarsę sa-vo parapijos dvasios vadovo iš-kelimą neatsiklausiant tiki-nčiųjų ir visai del vyskupo Stau-gaicio politinių išrokovimų, nu-tarėme:

1. Musų gerb. klebonas kun. Sondas visą laiką bažnyčiai te-varianto Dievo žodžio skelbimui ir neįvedė visai politikos bažny-čiai, kaip doro kiti kunigai;

2. Nedalyvaudamas politinėse partijose, o tik rupindamasis grynai sielos reikalais, įgijo vi-sų pasitikėjimą ir pagarbą.

3. Vyskup. Staugaicio, visą laiką dalyvavusio politinėse par-tijose ir tik per tai išigijusio vyskupystę, iškelimą musų gerb. klebono kun. Br. Sondas, neatsiklausius tikinčiųjų ir dar-gi prieš musų norą, skaitome ti-kėjimui kensmingu ir prieš tą protestuojame;

4. Draug apgailestaujame del musų visų gerbiamo vyskupo Karevičiaus nusikraudimo nusi-politikavusių kunigų, pasiskir-iant sau vyskupų vietas ir jo išsiuntimo į Afriką, — prieš to-kią pasielgimą protestuojame.

5. Naujai skirto kunigo nei-sileisime;

6. Kviečiame visus Lietuvos katalikus sudrausti nusipoliti-kačius kunigus, gražinant baž-nyčiai Dievo žodžiui skelbti, o taipgi valdžios reikalaujame prižiūrėti kunigus, kad jie ne-sikištų politikon, eity bažnyčiai.

Šis nutarimas pasiūst: Že-mačių vyskupui, vyriausybei ir paskelbti spaudoje.

Pasirašė parapijos įgalioti: (pas.) J. Paulauskas, Br. Ged-vilas, A. Grimalis, I. Urbickas, I. Kalinskis, A. Zemeckis ir A. Globis.

(„Liet. ž.“

Iš Lietuvos Laikraščiu

NAUJOJO VILNIAUS
ARKIVYSKUPO ŽY-
GIAI.

Spaudos pranešimu, eilė lietuvių kunigų, be jokios priežasties keliama į gudiš-kas parapijas, o i jų vietas atkeliami arba aršūs lenkai, arba tie kunigai, kurie nors ir turi lietuviškas pavardes, bet ne žodžio lietuviškai ne-moka. Tačiau visus tuos iš-kelimus viršija kun. Skruo-džio paskyrimas į gudišką parapiją. Kun. Skruodys yra švenčionių „Ryto“ švie-timo draugijos pirmininkas ir jo iškelimas iš lietuvių gyvenamos srities yra ne kas kita, kaip lietuvių švie-timo darbo griovimas.

ATKASĖ SENOS PI-
LIES GRIUVĖSIUS.

Vilnių Didžiojo gatvė, kasant griovį, užtikta dvi-jų metrų storumo mūro sieną iš akmens ir raudonųjų plytų. Muro medžiaga visa panėsi į Gedimino pilies mūrą. Spėjama, kad tai esą senosios pilies likučiai.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 pa-veikslų, 301 pasakų. Tinkami pamo-kinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

P E R Š A L I M A S I !

Trinkite krutinę ir pečius su Taipgi nuo reumatizmo skaus-mų ir dieglių, nuo sustingusio spran-do, neuralgijos, susimušimų, neuri-tis, nusibrodžijimų, galvos skaudėji-mo, išsinarinimų, skaudamų musku-ly; nuo skausmų šone, krutinėje ir pečiuose; nuo nusideginimų, muskuli nių traukimų. Neprileidžia užsikrė-timo įsivėdinti ir tt.

AUTOMOBILIŲ DREIVERIAMS: Ištrinkite su juo sa-vo skaudamus pečius. ALBERT G. GROBLEWSKY & CO., Plymouth, Pa. „TRINK SKAUDAMĄ VIETĄ.“

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Kuomet Kudikiai
Verkia Pabandykite
Geriausis vaistas nuo vidurių
užkietėjimo.

ITALISKI ARMONIKAI
Mes išdirba-me ir impor-tuojame viso-kio rūšių ge-riausius rankų darbo itališ-kus „Armoni-ka“, kurie yra geriausi pa-saulyje. Ga-rantuoja mi-škiniai me-tų. Musų kai-nos yra de-simėnės už ki-tų išdirbėjų kainas. Prėjams dykai suteikiamos pamokos groti armonika. Pareikalavus pasiūsiame ilius-truotą katalogą.
RUATTA SERENELLI & CO.,
1014 Blue Island Ave., Dept. 83, Chicago, Ill.

LIETUVON

PIGI TEN IR ATGAL KELIONĖ
Trečia klasa į Kauną ir atgal nuo \$203.00 iki \$215.00, žiurint kokib lai-vų kelausit; iki Klaipėdos nuo \$181.00 iki \$186.

S. V. įstatymai pavelia jums at-lankyti Lietuvą ir prabuti metus, o paskui grįžti į S. V. nepaisant kvotos. Musų dideli laivai milžinai, kaip

MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, LAP-LAND, BELGELAND, PENN-LAND (ex-Pittsburgh), ZEE-LAND ir ARABIC

Siglo greitą Kelionę į

Cherbourg, Southampton, Antwerp Daug laivų išplaukia kas savaitę. Vi-si mūsų 3-čios klasos keleiviai gau-na atskirus kambarius dvieims, ketu-riems ar šešioms žmonėms. Patogu-mai, puikūs maistas ir mandagumas. Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York

I r iš
LIETUVOS
per BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio
Vokietijos laivo
COLUMBUS
ARBA ANT KITŲ LAIVŲ
ŠIOS LINIJOS
TIKTAI AŠTUONIJS DIE-
NOS ANT VANDENS
Puiki trečia klasa — Tikrai
kajutos.
NORTH GERMAN
LLOYD
32 Broadway, New York
arba prie vietos agento.

Problema kurią kiekviena motina turi išrišti

YRA, surasti užganėdinantį ir gerą maistą savo kūdikui. Lietuvis motina rašo: „Kuomet savo krūtų pieno neturėjau, aš bandžiau beveik viską — paskiau mano gydytojas užrašė Borden's Eagle Brand Condensed pienu, ir mano kūdikis tuojau pradėjo sun-kėti. Šiandien jis yra tikras pavyzdys sveikatai.“

Žel jus neįsivaizduoti šitą paskelbimą su jūsų vardu ir adresu, arba prielastu mums atvirte, mes pastatome jums, dykai, pamokytiną jūsų kūdikio kaip penėti jūsų kūdikį, taipgi vaikų knygtę ir kitokios įdomios literatūros.

Parasiduoda visose vakcininėse ir grosernėse.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekan-
čios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt	100
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje	35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės	15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	
Karės Metu pusl. 102	55c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19	10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69	20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo	
apdarais	2.00
Viršmėnėtas knygeles SLA. nariai gauna at- pusę kainos.	

SEKANCIOŠ KNYGOS PARSIDUODA
UŽ PILNĄ KAINĄ:

Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells)	
292 pusl.	2.25
Angliškias-Lietuviškias Žodynas, 834 pusl.	6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Rankvedis Anglų Kalbos, 310 pusl.	2.50
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų) 392 pusl.	2.25
Tukstantis ir Viena Naktis — 298 pusl.	1.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžiai) 125 pusl.	.75
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai) 103 pusl.	.50
Lietuvos žemlapis	1.00
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00
Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m. leidiny	260 pusl. 1.00
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija	.85c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	40c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364	\$1.25
Lenkų Apaštalaivimas Lietuvoje—pusl. 258	1.00
Žodynas lietuviškai-angliškis ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaissė A. Latis.	
Pusl. 1,274. Kaina	\$10.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245	1.00
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko se- kancios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.	
Eglė (Žalčių Karalienė)	\$10.00
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas	75c.
Liet. Dainos	\$1.50
Birutės arija	80c.
Pasaka (Dramatiška daina)	80c.
Kanklės 1920 m.	\$2.00
Aras, kvartetas	40c.

LITHUANIAN ALLIANCE
OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

RAŠYKITES
PRIE S. L. A.

“TEVYNĖS”

SPAUSTUVE

Šiuos

SPAUDOS.

D
A
R
B
U
S
A
T
L
I
E
K
A

Konstitucijas

Cirkuliorus

Kopertus

Plakatus

Vizitines

korteles

Knygas

Tikietus

Laiškus

Kvitas

Ofišas

ir t. t.

S. L. A. kuopos,
Draugijos bei pavie-
niai, kada jums yra
reikalinga kas nors
spausdinti, kreipkitės
pas mus šiuo antrašu:

Lithuanian Alliance of
America
307 W. 30-th street
NEW YORK, N. Y.

